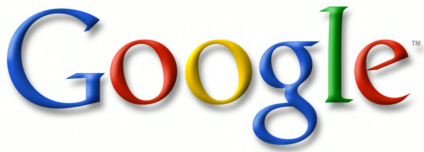

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07586682 6

Guldæblet,

et Eventyrdigt

i tolv Sange

af

B. S. Ingemann.

Kjøbenhavn.

Forlagt af C. A. Reitzels Bo og Arvinger.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri
ved F. S. Muhle.

1856.

Guldæblet,

et Eventyrdigt

i tolv Sange.

Sangenes Indhold.

Förste Sang.

Mogulsthronen og Trylleshaven.

Abdallah sad paa Moguls høie Throne.
Det var opfyldt, hvad alt blev Barnet spaaet:
En ringe Søn af Folket havde naaet
Det Høieste — han bar den største Krone.

Saa skjøn en Skikkelse var aldrig seet
Paa Herskerstolen: stolt sig Panden bued;
Fra kulsort Diesten hin Kraft udlued,
Som holder Villien fast til den er skeet.

En Talisman var bragt ham paa hans Vugge:
I den han gjemte Lykkens store Pant.
Han tidlig Kundskabs rige Kilder fandt;
Men Tankers Hav ei kunde Længslen slukke.

Daad — Livsbedrift — en Idræt, som forslog
Til Sjælen helt og altid rigt at fylde,
Et Værk, som kunde Tidens Jern forgylde
Med evig Glands, fra Maal til Maal ham drog.

Syv Aar paa Hindustog med Karavaner
Han havde Guldets Magt til Maal sig sat —
Og hentet sig den Malmets Trylleskat,
Der Veien selv til Verdensmagten baner.

Et Syvaar til! — det fjerde, han bortgav
For Kundskab, Rigdom, Magt — og det var vundet,
Hvad Størst ham var i Sjælens Speil oprundet:
Han over Riger svang sin Herskerstav.

I Delhi sidder han paa Marmorstolen,
Hvis Ildjuveler blende Folkets Sands.
To store Paafuglhalers Straaleglands
Af Diamanter overstraaler Solen.

Høit over ham, helt prægtig, legemsstor,
Af een Smaragd udskaaren, Papagøien
Udbreder Vingen over Guldblomst=Høien,
Som forestiller den betvungne Jord.

Arcadehallens Gulv med Pragt end viser
Det store Schaktavl, hvor Slavinders Ben
Paa Abkars*) Vink fremskred, som Tavlbrætsten,
Og dandsed frem hans Træk paa Marmorfliser.

*) En for sin Yppighed bekjendt Stormogul.

Nu var den Dag oprunden, mod hvis Glands
Abdallahs Blik tidt fløi i Kampens Bulder.
Nu bar han Stjernekaaben paa sin Skulder;
Dog Afgudsglandsen blended ei hans Sands.

Høit hilsed Folket ham paa Kroningsdagen
Paa Enevældets største Herskerstol;
Han glimred i sin Høihed som en Sol;
Men frydløs mod sit Bryst han bøied Hagen.

„Ved Maalet er det raske Løb forbi!"
Var Tanken i hans Sjæl, mens om hans Isse
Guldturbans-Kronen skulde ham forvisse
Om Ærens Glands og Magtens Trylleri.

Han faldt i Blund et Dieblik — og bares
Paa Drømmens Vinger til den Verden brat,
Hvor alt det Storhedsliv er skjult i Nat,
Der ei i Grundnaturens Lys forklares.

Det var som i det ene Dieblik
Al Fortid sig med Fremtid sammentrængte;
Men Alt, hvad han i Aanden saae og tænkte,
Med Lynets Flugt fremglimted og forgik.

Han svimled — og ved Jubelraabet vækket
Fra det beruste Folk, hvis Fryd brød ud
Med høi Beundring: „see! han er en Gud!"
Han saae sig om, fast for sig selv forskrækket.

Han blegned — og steg taus fra Thronen ned;
Hans Indtog i Stor-Akbars*) Slot blev stille:
Det største Liv nu syntes ham en lille
Udfaldet Draabe af en Evighed.

„Hvad er det Alt?" — udbrød han — „Intet veed
Alverdens Vise. Riger kan jeg kjøbe
Og holde dem i Aag med Magtens Svøbe;
Hvad har jeg dog, naar Livets Sol gaaer ned?

Hvad er det Glimt af Liv, hvor Solen skinner,
Mod Dødningrigets grændseløse Nat?
Hvor gives en Lyksalighedens Skat,
Som ei, naar den er greben, brat forsvinder?"

„Tilvisse, høie Hersker! du er viis!"
— En yndig Stemme toned i hans Øre —
„Kun hvad der flygter kan din Haand berøre;
Ufatteligt er Aandens Paradis."

Han troede sig i Løngemakket ene;
Men for hans mørke, stolte Ørneblik
Der stod en Kvinde, skjult med ærbar Skik
I Sløret — og med Krands af Ædelstene.

---

*) Akbar den Store, var den berømteste Schah eller Første i det islamitiske Stormoguldynastie i Ostindien, der blev grundet 1526 og havde sin Glandsperiode under denne Moguls Regjering 1556—1605.

Kun halvt dog skjulte Sløret Diets Glands
Og Kindens Rødme og den rosenfriske,
Den ynderige Mund, der kunde hviske
Med Toner, som fortrylled Sjæl og Sands.

„Hvo er du?“ — brød han ud — og rørte Sløret
Med dristig Haand; dog neppe var det skeet,
Før Trylleринden, i et Glimt kun seet,
Var flygtet, som et Gran for Pusterøret.

Tillukket saae han Løngemakkets Dør.
Palads og Harem stod forladt af Kvinder;
De vidste det: Stormoguls Overvinder
Ret aldrig smiled til de Skjønne før.

For førstegang Abdallah følte Magten
I Kvindens Blik og Stemme. Førstegang
Fornam han Skjønheds-Trylleriets Tvang,
Som trodsed Tankens Kraft og Viliens Tragten.

Hans Sjæl foragted Morgenlandets Helt,
Der, lænket til sit Harem, glemmer Striden
Og drømmer bort hvert evigt Nu af Tiden
Til Stjernen slukkes over Ærens Telt.

Slig Elskov var ham Myggesværmens Higen
Mod Selvopløsning i en Luegrav. —
Han hadéd hint Naturlivs Flammehav,
Der lammer Ørnevingen i dens Stigen.

Profeten selv ham tyktes Blindheds Rov,
Naar han sit Folk et Paradis oplukked,
Hvor Blodet brændte, medens Troskab sukked,
Og vild Begjer blev Sjælens Friheds-Lov.

Foragt han næred i det stolte Hjerte
For Løgnen i Slavinders Favnetag;
Dog nu bebuded ham hvert Pulseslag
Et Liv, som blussed høit, men ei fortærte.

„Vel!“ — udbrød han — „een Kvinde blev dog til,
Som kunde skabe Livslyst i mit Indre,
Mens alle Stjerner, som paa Himlen tindre,
Mig syntes kun et Luftsyns Gjøglespil.

Min Sjæl har seet det store Dødens Rige
Og Intetheden i de Størstes Liv! —
Hvad om en Vaardag med en himmelsk Viv
Dog kunde Verdenslykken overstige?

Kom, Tryllerinde! lad mig atter see
Den Herlighed, et Øieblik jeg skimted!
Skjenk mig den Livets rige Skat, som glimted
Mig fra dit Blik — og hvad du vil skal skee!

Jeg for din Fod nedlægger Herskerstaven
Med al min Rigdom, al min Høiheds Magt!
Med dig alene slutter jeg den Pagt,
Som selv ei rokkes i Alverdensgraven!“

Og som fra Læben fløi det sidste Ord,
Sig spalted for hans Øine Marmormuren,
Og paradisisk strømmed Vaarnaturen
Nu til ham ind, som fra en himmelsk Jord.

Omkrandset fjernt af høie Bjergerygge,
En Trylleblomster-Have for ham laae;
Der tusind Fugle, røde, gyldne, blaae,
Med Sang omflagred under Palmers Skygge.

Der sprang Gazellen med Hyænen glad;
Der Tidslen blomstred skjønt hos frodig Ranke;
Der Lammet leged Skjul i Løvens Manke,
Og Duen mellem Ørnens Vinger sad.

Der toned ham en liflig Sang imøde,
Og, klædt i Sølverflor, med Rosers Krands
I gyldne Lokker, svæved frem i Dands
En Børneflok med Vinger, morgenrøde.

De løfted sig med Jubel, mens de sang,
Og under Glorier af deres Vinger
En Leopard, som Ganger, stolt fremspringer,
Let styret af en Silketøiles Tvang.

Den knæler ydmyg. Fra dens Ryg nedglider,
Som Ariadne fra sin Tiger — hun,
Den overjordisk Skjønne, hvoraf kun
Hans Sind var opfyldt. Yndigt hun fremskrider.

Han aabner Armene. Han veed ei selv
Hvad med ham skeer. Hans Tanker sig forvilde.
Det er som synker han i Livets Kilde
Og rives bort af paradisisk Elv.

Anden Sang.

Paradis-Feen og Guldæblet.

„Hvor er jeg?“ — brød Stormoguls Arving ud
Og saae sig om med glædesvimmelt Die —
„Er disse Bjerge Paradisets Høie?
Omfavned mig en overjordisk Brud?

Hvo er du? Himmelske! — har du henrevet
Mig til Serafernes Natur? — Er du —
Er Livet her en Drøm, et himmelsk Nu,
Et Glimt af Evighed, alt forudlevet?“

„Abdallah!“ — lød den Skjønnes Røst — „med Føie
Et Nu du kalder hver lyksalig Stund:
Hver skjøn Tilværelse jo som et Blund
Bortfarer for det dødelige Die.

Du er paa Jorden, i den Fredens Dal,
Som kun oplukker 'sig for rige Sjæle,
Naar de ved det Uendelige dvæle
Og glemme det Omskifteliges Kval.

Alt, hvad der tynged dig, du har bortkastet,
Al smaalig Higen, hver forgænglig Skat,
Den Magt og Høihed selv, du havde sat
Til Maal for et Begjer, som aldrig rasted.

Til Freden, til den Kjærlighed, som boer
I Grundnaturen, har du vendt dit Die.
Du skuer mellem Bjergemure høie
Det lukte Land, hvor Livets Kjærne groer.

Her leve, skjult' for Verdens vilde Magter,
De Væsner, som før Skjønhedsenglens Fald
Adlød hans Bud og deres Skabers Kald,
Som Kjærlighedsnaturens stille Vagter.

Vi blev tilbage her, mens udenom
Hin Bjergemur den hele Jord blev øde:
Ved Engles Fald trindt Livets Blomst uddøde,
Og Jorden syntes gudforladt og tom.

Til Hæslighedens Dyb, til yderst Mørke
Sank Skjønhedsrigets lyse Herskeraand;
Dog Jorden faldt ei af sin Skabers Haand:
Den gjemte Spirekraft med evig Styrke.

De milde Kræfters skjulte Vættehær,
De stille Aander, som i Duft hensvømme
Og vugge sig paa Paradisets Strømme,
Forjoges ei af Dommens Flammesværd.

Med Paradiset blev vi her tilbage;
Vi vogted det, da Mennesket blev skabt.
Hvad Engle og hvad Adams Slægt har tabt,
Vi her bevare til de sidste Dage.

Kun een Gang i hvert Tusindaar, som svandt
Fra Timen, da din Stammemoders Brøde
Din hele Slægt indvied til de Døde,
En sjælden Dødelig hid Veien fandt."

— „Men du — hvo er du? Himmelske!" — afbryder
Abdallah hende. — „Har dit Væsen ei
Udfoldet sig paa Jordnaturens Vei?
Dog Rosenblod i dine Aarer flyder. —"

— „Jeg hører til de Væsner, som ei døe,
Til dem, I kalde Génier og Feer.
Vi kun kan skues af den sjældne Seer,
Hvis Blik sig løfter over Verdens Ø.

Du fødtes med hint Blik. Alt i din Vugge
Jeg har omfavnet dig. Det var min Sang,
Du lytted til, naar Luften om dig klang
Som Aandehvisken og Naturens Sukke.

Jeg fulgte dig paa dine Længslers Flugt
Til Kundskabs Londomsvæld paa Vidskabs Baner,
Til Rigdoms Dyb med Østens Karavaner,
Og Magtens Porte har jeg dig oplukt.

Jeg saae den Flamme, som din Sjæl oplued,
Naar stærk du valgte mellem Ondt og Godt,
Og naar hvad Størst dig syntes, blev dig smaat,
Mens klart dit Blik dets Huulhed gjennemskued.

Jeg fulgte dig paa Tankedybets Vei,
Da du med Kronen paa din Isse blunded:
Du havde Tomhedslivets Svælg udgrundet;
Men Livets Fylde kjendte du end ei.

Da saae du mig, og hvad du før foragted,
Som svage Sjæles Drøm — et Fredens Liv
Ved Siden af en overjordisk Viv,
Blev Salighedens Maal, du eftertragted.

Nu staaer du i det Land, hvor Livets Rod
Dybt i Tilværelsen al Kraft forener.
I skjønne Kræfter kun den sig forgrener,
Hvor der en Jordplet findes, sund og god.

Her hvad I kalde Konst og Vidskab, stille,
Men stort og giftløst, blomstrer skjønt og rent:
Hvad Herligst du har seet, kun her, forent,
Udsprang af sin Uendeligheds Kilde.

Her seer du den guddommelige Gnist
Til hvad der rører sig med Liv og Toner
Og Farvers Pragt i Alt, hvad Aanden kroner,
Hvor den var sig sit Sandhedsliv bevidst.

Hvad Verden kalder Digtning kun og Drømme,
Men hvad dog høiest glæder Sjæl og Sind,
Det gydes herfra i de Sjæle ind,
Som Grundnaturens Kilder gjennemstrømme.

See! her de Templer løfte sig mod Sky,
Med deres Søiler og Arcadehaller,
Med hine Himmelkuplers Lyskrystaller,
Hvorunder fordum Engle selv fandt Ly!

Hør, hvad de mindste Génier udsjunge!
See, hvad de male her med Barnehaand!
Og du har hørt og seet hvad Tiders Aand
End ei har lagt paa Dødeliges Tunge.

See! jeg har ført dig til det Paradis,
Hvor kun det Skjønne Sjæl og Sands udfylder;
Dog viid, det stille Liv, dig her fortryller,
Kun vindes ved dit første Livs Forlis!"

— „Du skjemter, ubegribelige Skjønne!
Jeg lever jo, som før; jeg har hver Sands;
Jeg seer kun Alting i en større Glands,
Skov, Bjerg og Dal, hver Smaablomst i det Grønne.

Jeg er paa Jorden, har du selv jo sagt:
Jeg seer i Bækken her mit Væsens Billed;
End ingen Død har mig fra Formen skillet,
Hvori min Sjæl har over Stoffet Magt."

— „Dog viid, den Luftning, som dig her omvifter,
Forvandler dig i Villiens Dieblik:
Brat veires hen, hvad du af Muldjord fik,
Og du dit Legem i et Nu omskifter!

Din Brudgomspagt med mig først vorder sand,
Naar Alt hvad visner i dig er begravet:
Først med uvisnelig Natur begavet,
Du hviler i Udødeligheds Land.

Vælg mellem Livet blandt de Dødelige
Og Géniernes Kaar! Sværg: evig din!
Og din Natur opløfter sig til min —
Og du er Drot i Livets indre Rige!"

— Abdallah studser: „Jeg forstaaer dig ei!
Kan jeg min Menneskenatur forsage?
Kan jeg en høiere Natur modtage
Og følge dig paa Géniernes Vei?

Jeg skal dog ei Klenodet sønderbryde,
Som fra min Fødsel skjultes ved mit Bryst,
Og hvori, snart med Kval og snart med Lyst,
Jeg saae den Livets Gaade, jeg skal tyde?

Jeg elsker hint Klenod. En mægtig Drift,
En Magt, en Lov, jeg selv ei kan forklare,
Mig tvinger til det trofast at bevare
Og stirre paa dets dybe Løndomsskrift."

Abdallah mod sit Hjerte knuged Haanden;
Hans Dine hviled paa den Skjønnes Blik:
Hun smiled; men en lønlig Smerte gik
Den høie Fee, som Lynsværd, gjennem Aanden.

„Jeg seer det!" — sukked hun — „du kan det ei,
Og blind jeg det Umulige har villet;
Jeg selv mig i et Drømme-Net har hildet
Og draget dig fra din Udkaarings Vei.

Jeg veed, du gjemmer ved dit Bryst endnu
Guldæblet, dig din Engel gav paa Buggen;
Med det du leged kun, som Barn med Dukken;
Men aldrig dets Betydning fatted du.

Hvergang du saae det, tindred dine Blikke;
Din Sjæl opfyldtes af en mægtig Lyst.
Du gjemmer i Klenodet ved dit Bryst
En Verden; — men dens Væsen seer du ikke.

Du stirred tidt paa Æblets gyldne Skal;
I den sig speiler yndig Jord og Himmel.
Hvad du i Speilglimt saae, du søgte svimmel;
Dog fredløs Stræben blev dig Aandens Kald.

Den gyldne Skal endnu dit Øie gjækker:
Den Herlighed, den viser dig, du naaer;
Men Alt, hvad du har grebet, brat forgaaer,
Naar kun eet Savn endnu din Længsel vækker."

— „Hos dig jeg Intet savner!" — han udbrød —
„Dit Væsens Ynde helt min Sjæl udfylder.
Selv om hint gyldne Æble mig tilhyller
En Verden — den er skjult for mig og død.

I dig kun seer jeg Liv og Fryd og Hvile! —
Her er min Verden! — her mit Paradis!
Ei mere rig og mægtig, stor og viis
Jeg ønsker mig, naar dig jeg seer kun smile!

I hvert af dine Blik jeg eier Meer,
End alle Verdners Herlighed tilsammen!
Udpust mit første Liv, som Lampeflammen!
Din er jeg evig, hvad saa med mig skeer!"

Han greb Guldæblet fra sit Bryst; han lukked
Sit Øie — Æblet funkled i hans Haand.
Han blegned, som opgav han alt sin Aand,
Og rakte hende Æblet hen — og sukked.

„Du Elskeligste! nei! — det maa ei skee!
Lev, lev dit Jordliv ud!" — hun hviskede stille —
„Ved det Klenod skal ei min Haand dig skille,
Skal vi saa aldrig meer hinanden see!"

Hun taug og gjemte atter ved hans Hjerte
Det gyldne Æble; men fra hendes Bryst
De dybe Suk sig løfted uden Røst
Og med et Taarevæld af stille Smerte.

Han saae det ei. Han laae ved hendes Fod,
Dødbleg, som var hver Gnist af Liv bortfaret;
Hans Helteaasyn syntes alt forklaret,
Og Kilden i hans Hjerte stille stod.

Hun knæled. Dybt det skjønne Hoved bøied
Sig mod hans Bryst; rigt Taarevældet flød.
De lange Lokkers dunkle Strøm udgjød
Sig over ham. Hun kyssed Helteøiet.

Hun aanded paa hans Pande, paa hans Mund;
Hun baded med sin Graad de blege Kinder.
Hun vinked — og en Flok af smaa Veninder
Opdukked af den rige Blomstergrund.

Men ei de smiled nu og dandsed glade;
De danned stille, paa den Skjønnes Bud,
Et Rosentæppe, som de bredte ud
Og gjennemfletted taus med Lillieblade.

De lagde under dæmpet Sørgesang
Den høie blege Mand paa Blomsterleiet;
Og, som hans skjønne Legem Intet veied,
De løfted ham og sig fra Jorden svang.

I Sollys glimted Børneskarens Vinger;
I Blomstertæppet de Abdallah bar
Igjennem Luften, paradisisk klar,
Som lettest Sky, der over Jord sig svinger.

Høit over Bjergemuren svæved hen
Det skjønne Tog til Albas fjerne Dale,
Hvor Abildhaver mellem Vinløvsale
Indbød til Hvile Skjønhedsrigets Ven.

Her saae en gammel Vingaardsmand en Morgen
Den skjønne, blege, østerlandske Mand.
Abdallah vaagned i et fremmed Land;
Forglemt var Glæden, og forvunden Sorgen.

Hans rige Ungdomsliv nu for ham laae
I Drømmetaage, som et dunkelt Billed,
Et Eventyr, hvori han fløi, forvildet,
Igjennem Luft og Skypaladser saae.

„Velkommen, Fremmede!“ — lød ham imøde
Den Gamles Røst. — „I alle Helgens Navn!
Bar Luftens Engel hid dig i sin Favn,
Som Østens Fugl, der fast sig fløi tildøde?

Hvor kom du fra? hvad er dit Navn? — dog bi!
Du sagtens ei forstaaer det Sprog, jeg taler.
Kom til min Vingaard, og jeg dig husvaler
I Herrens Navn, for alle Spørgsmaal fri!“

Ved Vingaardsmandens Haand Abdallah reiser
Sig taus og langsomt, seer forundret paa
Det skjønne Land, der prægtigt for ham laae,
Dog uligt det, hvori han nys var Keiser.

Stormogul-Værdigheden vel er glemt,
Et lønligt Storhedsbilled dog ham følger;
Men hvad der herligst i hans Sjæl sig dølger
Har kjærlig ham mod hele Verden stemt.

Han seer paa Vingaardsmanden. Vestfolksproget
Opdukker i hans Sjæl. Han kan forstaae
De velske Ord; dog taus han grunder paa
Sin fordums Id. Al Fortid er ham taaget.

Han veed med Visshed kun, at han er til
Og har bevaret ved sit Bryst Klenodet,
Som giver Livet, Kraften, Lysten, Modet
Til Alt, hvad Livets Herre med ham vil.

Han knuger Haanden til sin Barm mod Skatten,
Som kun et Dieblik ham syntes tabt.
„Tak!“ — hvisker han — „Du, som min Sjæl har skabt!
Du fører mig til Dag igjennem Natten!“

Tredie Sang.

Vingaarden og Persen.

Abdallah sad hos Vingaardsmanden stille;
Fordybet i sig selv, han taug en Stund.
Endnu fast alle Minder laae i Blund;
Han kunde Sandhed ei fra Drøm adskille.

Den Gamle hented venlig Brød og Frugt,
Men agted paa hans Blik og Miner nøie.
Alt meer og meer sig klarer Gjestens Øie;
Hans Aasyn synes meer og mere smukt.

Han aander dybt. Det lysner i hans Indre.
Han reiser sig. Høit blinker i hans Haand
Det gyldne Æble. Løst er Tungens Baand;
Hans Kinder gløde, og hans Øine tindre.

„Jeg har mit Kongerige i min Haand!"
— Udbryder han. — „En Verden blev mig givet!
Den voxer med Udødelighedslivet!
Den sprænger mægtig Endeligheds Baand!

I Aandens Rige brister Grændsemuren
Imellem Himlen og den skjønne Jord!
Jeg var, hvor Skjønhedsrigets Dronning boer —
I Géniernes Land — i Grundnaturen!"

„Besind Dem, gode Ven!" — afbryder ham
Hans jævne Vert. — „Maaske jeg kan forklare
Dem hele Sagen og Dem aabenbare
Hvad ei paa mindste Maade gjør Dem Skam.

De har Genie, min Ven! har fantaseret
Og mænget sammen Virkeligt og Tant.
Maaske De virkelig en Lykke fandt,
En Skat, som intet Øie observered.

Hvad det kan være, lader jeg staae hen:
Man lever i de nye Miraklers Dage:
En stolt, forvoven Aand kan Farten tage
Til Himlen fast — men dratter ned igjen.

En Mand, med Aand og Skjønhed rigt begavet,
Kan gjøre Lykke hos Prindsesser selv
Og Dronninger; — men Elskov er en Elv,
Som før har Salomoners Vid begravet.

Tidt Lykken selv sin Yndling har forraadt:
Man er ei ved sig selv i Feberheden;
Man drømmer om et overjordisk Eden
Og har — et Hospital maaske kun naaet.

Man slipper ud igjen, men tager Skade
Paa Sands og Samling, og — hvad kan ei skee?
Man vil i Pragt og Glands sig lade see
Og gaaer i Sultansdragt — paa Maskerade.

Man dandser; man beruser sig. — Nu ja!
Sligt hændes let. — Man gaaer i Mummedragten
Paa Friheds-Eventyr; man trodser Magten —
Og flyver rask med Luftballon derfra.

En saadan Helt, fra Luftkastellet faldet,
De synes mig. Undskyld mig, tog jeg feil!
Betro mig Alt kun under Taushedes Segl!
Til Ven og Læge føler jeg mig kaldet."

Abdallah stirrer paa den brave Mand
Og brister ret af Hjertet ud i Latter;
Dog snart han sig med rolig Høihed fatter:
Han agter ærlig, dagligdags Forstand.

„Vel, Gamle!" — svarer han — „antag, du gjetted
Mit Levnets Gaade! — Jeg fornemmer selv
En Brusen i mit Hoved af den Elv,
Hvis Dyb har mig et Paradis forjættet.

Endnu jeg skimter Grundnaturens Fee,
Prindsessen i det skjulte Skjønhedsrige;
Men saae jeg Paafuglthronens Glands tillige,
Jeg kunde dog den Herlighed afsee.

Jeg ogsaa ganske vist har troet mig hævet
I Luften op — om ei just i Ballon,
Dog paa en ganske mærkelig Façon —
Og hid mig syntes Engle med mig svæved."

— „Ja, slige Sværmerier har jeg kjendt
Kun alt for nøie" — svarer Vingaardsmanden. —
„Genier kan saa let gaae fra Forstanden;
Det med min egen kjære Søn er hændt.

Derfor jeg har mig øvet i at gjette
Af Blik og Miner og de sære Ord
Hver Sindsforvirrings Grund — og vist jeg troer,
Methoden, jeg har anvendt, er den rette.

Min Cuur er: **ora et labora**, Søn!
Fra Sol staaer op til Nattens Stjerner funkle!
Saa klarer sig i Sindet alt det Dunkle —
Kun Arbeid, Søn! men først og sidst dog Bøn!

Bliv hos mig! — Jeg har Arbeid nok til Mange.
Kast Maskeradestadsen! studs dit Skæg!
Der hænger vakkre Klæder paa min Væg —
Tag hvad du vil! — de heldigvis er lange.

Ak! dem min Søn, min eneste, har brugt;
Han var min Glæde paa de gamle Dage;
Du bringer mig hans Billed fast tilbage —
Du ligner ham. Hans Ansigt var saa smukt.

Hans Vægt var rank og stolt, som Piniens Stamme;
— Man skulde troet, han var en Kongesøn. —
Hans Sind var stort og ædelt; men iløn
Han blev fortæret af Geniets Flamme.

Som du, han var Poet, kom høit paa Straa,
Men vilde Jordens Grændser overstige:
Ei blot Prindsessen og det halve Rige
Han drømte om — han vilde Solen naae."

Den Gamle græd og saae med dybe Suk
Paa Sønnens Klæder. „Prøv dem" — bad han — „Kjære!
Og bliv her, hvis du kan! og du skal være
Min Florentin! — bliv og mit Øie luk!

Jeg lever neppe mange Somre længer;
Til Verdens Tant mig binder kun eet Baand:
— Min skjønne Vingaard her i fremmed Haand
Forfalder. Til en driftig Søn jeg trænger.

Forstaa mig, Kjære!" — bad den Gamle — „see!
Jeg er en Gjæk. — Min Florentin du ligner.
Dit geniale Skibbrud jeg velsigner —
Tag Trøien paa! Hvo veed hvad der kan skee?"

Abdallah vil den kære Gamle føie;
Han skiller sig ved Turban alt og Skæg.
Han tager Sønnens Klæder ned fra Væg
Og staaer forvandlet for den Gamles Øie.

I Sønnens vakkre, velske Landbodragt
Han Meer og Meer af Sønnens Væsen skuer;
Men i de kongelige Øine luer
Kun Aandens Flamme her med større Magt.

„Ak, ja, min Florentin! jeg har dig atter
Nu paa en Maade — og fast mere skjøn
Og stor og herlig! — Tak, min kjære Søn!“
Sin Gjest han favner rørt, med Graad og Latter.

„Du føier mig i Alt. — Du strax forstaaer
Hvordan en gammel Gjæk, som jeg, skal tages!
Nu al Bekymring af mit Sind skal jages!
Snart som sædvanligt Alt i Huset gaaer.

Din Seng staaer redt. Hver Morgen jeg dig vækker
Til Bøn og Arbeid! — Har du glemt din Tro,
Den Bøn, som altid giver Hjertet Ro,
Jeg dig i Sjælen og paa Tungen lægger!

Den hele Tro forstaaer Cyril Abbed;
Jeg kan den. — Det er Alt, hvad jeg behøver.
For ham vi skrifte Alt, hvad os bedrøver,
Saa ruller Livet let — og man har Fred.

Kom nu! — Vi strax begynde! Hør, det ringer
Fra Nonnekirken! — Kom, min kjære Søn!"
Abdallah følger paa den Gamles Bøn;
Helt underligt det ham i Sjælen klinger.

Han knuger Haanden stille mod sit Bryst;
Det er som i den døde Skat, han gjemmer,
Han pludselig et lønligt Liv fornemmer,
Og som der hvisker i hans Barm en Røst.

Han veed ei hvad ham hændes; men han følger
En Drift, en Længsel, som han ei forstaaer.
Han med sin Vert til Klosterkirken gaaer;
Mildt Sangen vugger ham paa Tonebølger.

Han lytter taus og bøier sine Knæ
Hvergang han seer, de Andre Knæet bøie.
Han agter paa de fromme Skikke nøie
Og hilser Billedet paa Korsets Træ.

Han gaaer fra Klosterkirken med de Andre;
Han griber Vingaardshakken, rask og stærk.
Hans Hænders Gjerning synes Underværk;
Hans Tanker dog paa andre Veie vandre.

Den Gamle seer forbauset paa sin Gjest;
Han nikker glad og gnider sine Hænder.
Han sender Bud til Frænder og til Venner,
Vil ende Arbeidsdagen med en Fest.

Abdallah seer omkring sig Liv og Glæde;
Han jager alle dunkle Tanker bort.
Den muntre Arbeidsdag ham synes kort,
Og Festen glæder ham, da Sol er nede.

Fra Nonneklostret toner nu en Røst,
Saa from, saa smeltende. Han lytter stille.
Det er ham som hin Strøm af Toner milde
Har gjennemtrængt og smeltet Sjæl og Bryst.

Han griber i sin Barm. Guldæblet blender
Ei meer hans Øie med sit Speilglandsspil.
En Perle, Jorden ei har Mage til,
Han med Beundring seer i sine Hænder.

Hvad ei han kan begribe, maa han troe.
Han veed endnu ei hvo han før har været,
Men veed, den største Skat ham blev beskjæret.
Han gaaer til Hvile — og hans Sjæl har Ro.

Fjerde Sang.

Papisten og den Uindviede.

Abdallah tidlig af sin Slummer vækkes.
Den gamle Vingaardsmand ved Leiet staaer;
Med Gjesten han sit „Credo“ gjennemgaaer
Og ham hvert helligt Ord paa Hjertet lægger.

„Nu rask, min Florentin! gjentag de Ord!
Til Salighed ei hører fler Artikler;
Af dem alene Livet sig udvikler,
Det evige, saafremt du rigtig troer.

Jeg mærked nok igaar, du halvt var Kjætter,
Og derpaa allerførst maa raades Bod;
Han stoler paa et hemmeligt Klenod,
Vil enoulet, som Salighed forjætter.

Det duer ei. Nu for Cyril Abbed
Du Alt maa skrifte! — Ret saa! rask i Kjolen!
Abbeden venter dig i Skriftestolen;
Han er en hellig Mand. Han veed Besked."

— Abdallah strax er sprungen op fra Leiet:
Han læser „Credo," men med dæmpet Røst.
Fuldglad han føler Perlen ved sit Bryst;
— Det var som den hans Sind og Tanker eied. —

Han stille gaaer i Klosterkirken ind;
Ved Skriftestolens Gitter taus han knæler.
Som fra et Gravdyb her en Stemme mæler;
Abbeden taler strengt med nidkjært Sind:

„Gaa i dig selv, Vildfarne! Lad mig høre
Alt, hvad du i din Vantro har forbrudt!
Husk paa, har Jord og Himmel dig forskudt,
Til Frelse kan dog Kirkens Arm dig føre!

Jeg veed, din jordiske Forstand har lidt
Et Nederlag: et Sværmeri har revet
Dig ud af Samfundslivet; du er blevet
En Eventyrer, og du drev det vidt.

Tilsidst blev Sandhed dig til tomme Drømme —
Og Løgn til Sandhed. Har du Haanden strakt
Selv til Dæmoner ud og sluttet Pagt
Med hine Væsner, vi med Gru fordømme?

Tilstaa det! — End du gjemmer jo et Pant
Paa Lykken, Sjælefjenden dig har lovet?
Du har paa Randen af en Afgrund sovet —
Tilstaa mig Alt! bekjend kun frit og sandt!"

— Abdallah har opløftet kjæk sit Hoved;
Hans Haand omfatter Perlen ved hans Bryst.
„Jeg troer" — han svarer — „paa en Guddomsrøst,
Som i min Sjæl har Livets Liv mig lovet.

Hvert Barn jo har Guldæblet skjult i Haand
Med Livets Skat; i min det synligt skinned.
Om selv Klenodets ydre Glands mig blinded,
Dets Indhold veed jeg dog er Liv og Aand.

Endnu kan ei mit Øie gjennemskue
Hin store Løndom; men det veed jeg vist:
En navnløs Herlighed jeg naaer tilsidst,
Et Sandhedsliv, som ingen Død skal kue!

Mit Fortidsliv er flygtet, som en Drøm;
Men intet Sandt og Skjønt for evig svinder:
Hvor Grundnaturens skjulte Væld udrinder,
Jeg hviled alt ved paradisisk Strøm."

— „Synd! Synd! vildfarne Sjæl!" — udbrød Abbeden —
„Du har dig styrtet i hin Strøm af Ild,
Som mægtigst fører Sværmersjælen vild
I Løgnens Afgrund — og for Evigheden!"

— „Nei, Løgnens Magt er brudt!" — vedbliver glad
Abdallah, og hans stolte Ørneøie
Fast tvinger Kirkens Mand til sig at bøie —
„Mit Syn var sandt, da jeg paa Thronen sad.

Jeg Intetheden saae i alt det Store,
Som ei i Evigheden har sin Rod.
Det Onde knuset for mit Øie stod,
Hvor alle Tiders Skygger brat henfore.

Jeg saae den store Løgn i Dødens Tro,
Og den jeg har for evig Tid afsvoret.
Mit Blik har Verdensskallen gjennemboret;
Jeg saae hvor Livets skjulte Kjærner groe.

Den Guddom, som har skabt Alverdens Klode,
Jeg aldrig saae med Hindusaandens Blik
I Kuglens Kreds, hvor Vandresjæle gik
Med Brama selv til Schivas Grav-Pagode.*)

Fra Minaretet ved Moscheen klang
Den Røst, som raaber med Profetens Vælde
Til haabløs Bøn Nødvendighedens Trælle;
Men frit min Aand mod Livets Væld sig svang.

*) Den materialistiske Hindustro antager, som bekjendt, Sjælevandring og tilbeder i sine Templer eller Pagoder den høieste Guddom i Verdens Symbol, Kuglen, og de fra ham udgaaende Tidsguder: Brama, Wischnu og Schiva, som det frembringende, opholdende og ødelæggende Princip i Naturen.

Dog intetsteds jeg skulde Maalet finde,
Det høieste. Nu mindes jeg min Flugt
Fra Jordens Paradis. Det blev mig lukt;
Det Skjønneste jeg skued dog derinde.

Men selv Alverdens inderste Natur
Kan kun de Livets Kilder os oplade,
Hvori sig Génier og Feer bade,
Adskilt fra Himlen ved den største Mur.

Behersked jeg Naturens Skjønhedsrige,
Blev selv jeg Drot i Géniernes Land,
Den Evighed, som kun er stor og sand,
Jeg tabte dog blandt Tids-Udødelige.

See! hid jeg kom med Minder om et stort
Et mægtigt Liv, der dog som Dug hensmelted.
En Verden jeg som Tue har omvæltet
Et Dieblik ved Evighedens Port.

Jeg saae derind; jeg var der paa en Maade;
Dog brat min Sjæl med Gru tilbagefoer.
Her skal jeg søge Livets største Ord,
Det Guddomsord, som løser Verdens Gaade."

„I Kirken Livets Ord af Grav opstaaer!"
— Abbeden svarer; — „klart i Traditionen
Det strømmer til os ud med Aandetonen.
Du søger Sandhed, Søn! dog vildt du gaaer.

Du er en Seer, troer du. Vel! dit Øie
Bevidner det, og nu jeg selv det troer;
Men er du Christen? Troer du paa det Ord,
Hvorfor sig evig alle Knæ skal bøie?

Sig mig oprigtig, Søn! — skal ei mit Haab
Beskæmmes og din Sjæl dog gaae tilgrunde —
Modtog du Livets Tro af sanddrue Munde?
Og blev din Synd aftvættet i vor Daab?"

— „Een Daab jeg kjender kun i Livets Rige" —
Abdallah svarer — „den modtog jeg alt,
Da Livsklenodet mig i Haanden faldt
Og mig indvied blandt Udødelige.

Selv hvor der ei er Luft og Sky og Vand,
Skal Guddomsfunken i vort Indre gløde!
Den største Daab indvier selv de Døde
Med Aandens Flammestrøm til Livets Land."

Abbeden studser. „Sandt, dog Falskt!" — han sukker —
„Du gaaer iblinde, og du kan dog see!
Med dig vidunderlige Ting kan skee,
Naar Kirken dig sin Naadeport oplukker.

Du selv dig prøve, Søn! — Med Troens Mod
Maaske du mægtig trodsed Mørkets Drage;
Men førend du kan troe, maa du forsage!
Korsfæst din Sjæl ved Lidelse og Bod!

Fordom dig selv til mørkt og enligt Fængsel!
See! Gravkapellet hist skal aabnes dig!
Frivillig der du faste mellem Lig
Og trodse Hunger, Gru og Savn og Længsel!

Hver Dag du lytte til de Frommes Sang
Bag Gittret hist — og Kirkens høie Messe!
Hver Nat du alle Smerters Naale hvæsse
Og jage Søvnen bort med Svøbens Klang!

Kan du til St. Albani Dag fuldende
Slig Sjæleprøve — seer du mig igjen!
Men svigter Kraft og Mod dig — saa far hen!
Saa kan du aldrig Livets Liv erkjende."

De strenge Ord blev stærkt og heftigt sagt
Med gravdyb Røst, og nu Abdallah skued
De Øine først, som gjennem Hætten lued
Og stirred paa ham med en sælsom Magt.

Brat Hætten gled tilside fra Tonsuren
Og fra den hule Kind. Abbed Cyril
Sad bleg som Døden; men et Straalespil
Af Solens Glands omstraaled Pandefuren.

Abdallah kjender Hellighedens Tegn
Og bøier sig: „Mig skee, som du mig byder!
Du er en hellig Mand — jeg dig adlyder!
Opluk mig Gravkapellets sorte Hegn!"

Ham synes, Perlen ved hans Hjerte sukker;
Dog gaaer han til Kapellets sorte Dør.
Den aabner sig. Han gjøs som aldrig før.
Han træder ind — og Gravens Dør sig lukker.

Femte Sang.

Gravkapellet og Indvielsen.

I Klosterkirkens lukte Gravkapel
Abdallah stod alene blandt de Døde.
Den tunge Gravluft vælted ham imøde;
Med Aanden faldt dens Taager paa hans Sjæl.

Den skumle Hvælving intet Skjær oplyser
Af Sol og Dag. Sin Haand han strækker frem,
Men griber Vidnesbyrd om Dødens Hjem.
Som levende begravet, Helten gyser.

Til Liv og Herlighed han syntes fød;
Nu blev ham Jord og Himmel natindhyllet.
Det Liv er tabt, som skjønnest ham fortrylled;
Den største Skat selv i hans Haand er død.

Han mindes Glimt af Paradisets Have;
Dog selv ei der fandt Sjæl og Hjerte Ro.
Han mindes Frasagn om en Livets Tro,
Et Ord, som sprænger alle Dødes Grave.

Han kan udsige Christentroens Ord;
Som visne Blade dog til Jord de falde,
Og Christenhedens Bøn kan ei fremkalde
Det Lysets Rige, hvor kun Livet boer.

I Klosterkirken nu de Christne sjunge;
Til høie Messe ringler Klokkespil;
Han kjender Røstens Kraft, hvormed Cyril
Vil mægtig Dødens Hvælving gjennemrunge.

Han bøier dybt sit Knæ og synker hen
Imellem Sarkophagerne. Han knuger
Sin Haand mod Perlen; dog Gravmulmet ruger
Sort over ham, og Alt er dødt igjen.

Dog pludselig et lifligt Skjær sig spreder
Fra Perlen ud; den straaler i hans Haand.
Han reiser sig; kjæk løfter sig hans Aand.
I Mulmet sig det stille Lys udbreder.

Paa Sarkophagerne staaer gylden Skrift
Og Marmorbilleder af Martyrinder,
Med alle Savns og Smerters Tegn og Minder,
Med Kroneglands for Lidelsens Bedrift.

Nu med Klenodets Løsningskraft fortrolig,
Han seer sig freidig om; dog meer og meer
Hans Sjæl forkaster, hvad hans Øie seer
I den uhyggelige Dødens Bolig.

Imens han seer paa Gravkapellets Pryd,
Fra Klosterkirken bruser Orgelklangen.
Fra Nonneklostrets Gitter Jomfrusangen
Sig blander dæmpet med hin dybe Lyd.

Han lytter; men med Rædsel fast han hører
En Bryllupssang med kvalte Sjæleskrig,
Der prise Brudens vundne Himmerig;
Og Jammerdyrkelsen hans Sjæl oprører.

I Nonnechoret dog en himmelsk Røst
Mildt, englerent, men lønlig til ham klinger.
Det er som svæver hid paa Tonevinger
En Sjæl, som før har hvilet ved hans Bryst.

Det er som den vil sprænge Fængselsmuren
Med Frihed's Liv og Livets Dødsforagt.
Det er som denne Røst med Aandemagt
Forsoner Jordens Kval med Gudnaturen.

Det er som Livets Engle lege Skjul
I Dødens Hjem med Vift af Sollysvinger,
Og frigjort, nu den bundne Jord sig svinger
I Himmelrummet ud, som løsladt Fugl.

Hin Sangrøst ham Tilblivelsen forklarer
Og Verdens Fødsel af sin Mørkhedsgrav.
Som alle Stjerner dukke op af Hav,
I Nattens Dyb sig Livet aabenbarer.

Han Stjernens Ophav seer, hvorpaa han staaer
Og svinger sig om Solen i det Høie.
Nu seer han alle Himles Himle bøie
Sig for det Lys, hvorfra hver Sol udgaaer.

„See!" — hvisker Stemmen — „evig sig beskuer
Den Evige. Sit Væsens Dyb han seer.
I ham alt Muligheden forudskeer,
Og i hans Væsen intet Uvist truer.

Han taler indad til sig selv — og staaer
Evindelig i Ordet for sit Øie.
Tilskikkelserne for hans Vink sig bøie:
Han evig deres Sædekorn udsaaer.

Han taler udad — og et evigt Baand
Forener Den, der er, med Det, der bliver.
Det Baand ei Verdenssmertens Magt løsriver;
Høit over Dybet svæver Livets Aand.

Med Aandens Flamme Ordet gjennemfarer
Tilblivelsernes endelige Grund,
Og Endelighedslivets mørke Bund
Sig i Uendelighedslyset klarer.

Blindfødt, den blevne Aand gaaer ud til Strid,
Og Dødens Arving ved sin Fødsel græder;
Men Lysets Lys med Ordets Guddom træder
I Verdner ud og bliver til i Tid.

Og Lysets Lys selv klarer hvad der skeer,
Hvor Villier frit skal vælge og forkaste:
Mod Døden vil det Dødelige haste —
Den evig Seende kun Enden seer.

Men Enden i Begyndelsen han lægger
Og Evighedens Blomst i Tidens Frø:
Den Evige vil selv i Tiden døe —
Og med sig selv han Livets Arving vækker."

Saalunde hvisker til hans Sjæl hin Røst,
Som lønlig blander sig i Nonnechoret.
Hver Tone synes Ledetraad til Sporet
Af hvad der længst har slumret i hans Bryst.

Nu Kirkepsalmen sig befriet hæver
Med Orgelbrusen og med Harpespil:
Hin løndomsfulde Stemme med Cyril
Udaander Sangen, som hans Grav omsvæver:

„Gud taler og selv sig udsvinger
I Ordet med Lysaandens Vinger!
Hvor Almagtens Vingeslag suse,
Tilblivelsens Kilder udbruse!

Det Lys, som fra Evighed brændte
Og Solen og Stjernerne tændte,
Har evig sit Billed forklaret
Og selv for sig selv aabenbaret.

Før Verden Guds Aandepust hørte,
I Evighed Aanden sig rørte;
Guds Væsen sit Billede mødte
Og evig i Ordet sig fødte.

Fra Ordet ei Aanden sig skilled:
Gud er i sit Ord og sit Billed.
Tilblivelsens Løndom oplader
I Sønnen den evige Fader!"

I Klosterkirken blev der taust igjen;
Abdallah sank tilbage blandt de Døde.
Han føler Perlen ved sit Hjerte gløde;
Hans Aand i Tankedybet tumler hen.

Han grunder paa det Ord, som aabenbarer
Gud for sig selv — og med hans Væsens Liv
Alverden skaber ved hans Villies Bliv
Og Endeligheds mørke Grund opklarer.

„See!" — hvisker Løndomsstemmen, og han seer
I Retfærdsriget ind med Aandens Blikke —
„Til Brud paa Loven tvinger Loven ikke;
Men Dommen er nødvendig, naar det skeer.

Den Mulighed, den Evige har skabt,
Er Virkelighed for hans Skaberøie.
Alverden vil sig fra hans Villie bøie —
Og hvo der ei vil Livet, er fortabt.

Men hvad der blev fortabt — er ei forsvundet!
Guds Væsen fødes i Fortabtes Slægt:
Hans Kjærlighed selv bærer Brødens Vægt;
Han leder om hver Sjæl til den er fundet!"

Nu Stemmen døer og smelter i hans Sind;
Men Perlen gløder ved hans Bryst, og stille
En Strøm af Lys med Maanestraaler milde
Sig gyder i hans indre Væsen ind.

Det er som nu han først til Verden fødes —
Han løftes som et Barn til Livet ud;
Han bæres til et Tempel for den Gud,
Hvis Aand i Altilværelsen indgjødes.

Det Tempel hvælver sig med Himles Pragt
Høit over alle Verdners Stjernesphærer.
Han seer en lille Barnehaand, som bærer
Alverdenstemplet med en Skabers Magt.

Og Barnehaanden gløder paa hans Hoved;
Den rører ved hans Ansigt og hans Bryst,
Og til hans Indre hvisker Barnets Røst:
„Modtag den Daab, din Engel dig har lovet!"

Det er ham som han voxer i et Nu;
Et nyt, et herligt Liv han gjennemfarer.
Blandt Millioner Karavaners Skarer
Eet Reisemaal han har i Sind og Hu.

Han naaer det — og han staaer ved Grændsehavet,
Hvor alle Tiders Strøm udvælter sig.
Et Dieblik han svømmer mellem Lig —
Han døer — og føler sig med Gru begravet.

Men Barnerøsten hvisker anden Gang —
Den atter vækker ham med milde Toner;
Med Døden ham den samme Røst forsoner,
Som ved hin Daab saa guddomsligt klang.

Han reiser sig og lytter. Ei han drømmer.
I Gravkapellet hviler han endnu:
Tre Døgn han kom ei Jordens Liv ihu.
En Gravsang gjennem Klosterkirken strømmer:

„Det Legem, der jordes i Kiste,
Af Kjød og af Blod er det sidste.
Den aandløse Klædning ei sover —
Dens Støv svinger Aanden sig over.

Til Gud vender Aanden tilbage;
Men Sjælen skal Aanden ledsage,
Og lønligt i Sjælen sig dølger
Det Legem, som Aanderne følger.

I Lys og i dybeste Skygge
Hos Gud vort Paulun vi skal bygge:
Gudsbilledet helt skal opstige
Af Sjælenes Dyb i Guds Rige!

De Døde skal opstaae af Graven;
Men Graven er Urtegaardshaven,
Som høit over Jorden sig løfter,
Men skjuler de dybeste Kløfter.

Af Graven, hin store, opstander
Den Sjæl, som i Himmerig lander.
Med Aand og med Legem tillige
Den arver det himmelske Rige.

Fortabte skal bæve for Dommen
Til Evighedsdagen er kommen:
Basunen forfærdelig toner;
Men Dommeren selv er Forsoner!"

Saa lød hin Kvindestemme til hans Sjæl,
Som himmelren med Klerkesangen fulgte
Og løndomsfuldt i skjønne Toner dulgte
Hvad kun fik Røst i Gravenes Kapel.

Nu brat sig aabner Porten til hans Fængsel,
Og Lyset strømmer klart i Graven ind.
Jordsolens Glands opliver Sands og Sind;
Dog Haabet i hans Sjæl er stille Længsel.

Han længes efter Aandens Livsbedrift
I Sandhedsriget, hvor med Gudnaturen
Hin Barnehaand omstyrter Fængselsmuren
Og skriver Friheds Lov med evig Skrift.

Det Første dog, hans aabne Øine møde,
Er atter Dødens Bannertegn og Færd:
En Sarkophag frembæres, stor og svær;
Men intet Laag endnu har skjult den Døde.

Med Prydelser af Kors og Dødningben
En Fane bæres foran Processionen.
Den standser. Nu forstummer Gravsangtonen;
Der kastes Muld paa Kistens Marmorsten.

Abbed Cyril udsiger: „Du er kommen
Af Jord — til Jord du bliver, og af Jord
Du skal igjen opstaae!“ — Et Trøstens Ord
Han føier til om Naaden og om Dommen.

Men nu Abdallah træder Kisten nær;
Han seer den Døde. Med et Skrig han raaber:
„Nei, nei! — hun aldrig døer! saavist jeg haaber
Et evigt Liv — saavist hun har mig kjær!“

„Hun kan ei døe!“ — vedbliver han og stirrer
Som Øinene vil springe fra ham ud;
Dødbleg han seer hin Paradisets Brud.
Han svimler — og hans Tanke sig forvirrer.

Han seer og hører Intet om sig meer.
Bevidstløs bæres han til Vingaardsmanden;
„Min Florentin! ak! han har tabt Forstanden!"
— Den Gamle sukker — „hvad jeg frygted skeer!

Abbed Cyril har alt for strengt ham taget:
Tre Fastedøgn — og i et Gravkapel
Kan slaae den stærkeste Natur ihjel!
Den Pønitents for seent jeg har opdaget.

Prindsessens Ankomst, Død og Jordefærd —
Den underfulde hemmelige Stemme
Har bragt Cyril og Alle til at glemme
Vor arme Kjætter. Prøven blev for svær!"

Saalunde mumler ved sig selv den Gamle
Og gyder Vin i Munden paa sin Gjest.
„Det blev en sørgelig St. Albans-Fest!"
— Vedbliver han. — „Nu maa han Kræfter samle!

Saa maae vi see, om ei min gamle Cuur
Endnu kan frelse ham: Til Maade ora!
Sletingen Faste! — og kun lidt labora! —
Saa seirer, næst Guds Hjælp, en sund Natur!"

Sjette Sang.

Lysfuglen og det hemmelige Raad.

Den skjønne St. Johannis-Dag oprandt.
Abdallah steg helbredet op fra Leiet;
Hans Haand til Hjertet foer. Velgjemt, han eied
Klenodet, som hans Sjæl til Livet bandt.

Han seer paa Perlen. Den ei straaler længer;
Den gløder heller ei; men, skjøn og varm,
Den i hans Haand udruller fra hans Barm,
Og fra dens Indre sig en Lyd fremtrænger.

Han holder den til Øret, og han hører
En dæmpet Banken, ret som i et Æg,
Naar Fugleungen bryder Fængslets Væg:
Et Liv sig kraftigt i dens Indre rører.

Nu brister Perlen i hans Haand — og fri,
En lille Fugl udbreder sine Vinger;
Den kviddrer glad og fra hans Haand sig svinger
Med Regnbuefarver, lig en Colibri.

Den nydelige Skabning helt fortrolig
Omflagrer ham med Kjærlighed og Lyst.
Snart skjuler den sig kjælen ved hans Bryst,
Og snart den hviler paa hans Hoved rolig.

Et Dieblik han føler sig saa glad,
Saa inderlig lyksalig, som det Største,
Han ønsked sig — det Herligste, det Første
Fra Barnetiden — nu han først besad.

En Sjæl, en levende Natur han eied,
Som synlig kunde flyve for hans Blik.
Hvad dunkelt i hans Indre foregik
Han saae nu klart og dets Betydning veied.

Hans Fortidsliv og Stræben laae ei meer
Tilbagetrængt i Sjælens dunkle Kammer:
Hver Glæde, han har fremkaldt — som hver Jammer —
Hvad Godt og Ondt, han øved, grant han seer.

Hver Fryd og Sorg, hvert Savn, hver dunkel Længsel,
Som efterlod et Indtryk i hans Sind,
Fremtræder klart — som Lyset for en Blind,
Naar Synets Sands udløses af sit Fængsel.

Nu seer og hører han hvad sidst er skeet,
Hvad han i Gravkapellet saae og hørte —
Hint Barn, der ved hans Bryst og Pande rørte,
Og hende, han i Kisten død har seet.

„Nei, nei! hun aldrig døer!" — gjentog han atter —
„Hun kan ei døe!" — „Hvo kan ei døe? min Søn!"
En Stemme spørger. I en Krog iløn
Sad Vingaardsmanden og brød ud i Latter.

„Du er en Gjæk, min Florentin! man døer
Bestemt tilsidst; det er dog kun Geniet
Og Fasten og Prindsesse-Sværmeriet,
Som dig endnu i Hov'det gjør lidt ør."

Den Gamle har sig reist. Nu seer han Fuglen,
Der atter flagrer til sin Herres Bryst;
Dens Deilighed beundrer han med Lyst
Og troer, den har sit Bur i Guldfrugtkuglen.

„Saa det var dit Klenod? min Florentin!
Guldæblet, som du viste mig hin Morgen?
Nu ja, kan slig en Fugl bortviste Sorgen,
Den vel bør gjemmes pent i gyldent Skrin!"

Den Gamle tager Sæde ved hans Side
Og griber ham ved Haanden. „Hør nu, Søn!
Saavidt jeg har bemærket her iløn,
Du om Prindsessen lidt Besked vil vide.

Med hende var det aldrig rigtig fat:
Til slig en Skjønhed saae ei Verden Mage;
Hvert Aar hun ved St. Albans-Festens Dage
Har os besøgt med Sommerlivets Skat.

Det var som hun i sine Englehænder
Bar hele Paradiset til os hid;
Min rette Søn dog gik fra Sands og Vid,
Hvergang hun kom. Vorherre hende kjender.

I Nonneklostret drog hun altid ind;
Cæcilia hun kaldte sig. Hun tøved
Dog aldrig længe; men hun altid øved
En sælsom Tryllemagt paa Sjæl og Sind.

Tre Dage før St. Albans Fest — just Dagen,
Da jeg til Skrifte jog dig hos Cyril —
Kom dennegang Cæcilia hertil;
Men hendes Rosenkind var som et Lagen.

Dog aldrig var hun mere skjøn. Hun sang
I Nonnechoret deiligt, som hun pleied.
For Crucifixet — har man sagt — hun neied
Sig aldrig før saa dybt som dennegang.

Hun satte sig til Orglet og udførte
Høimesse-Psalmen med en himmelsk Magt;
Dertil hun sang — og Ord hun har indlagt
I Psalmen, siger man, som Ingen hørte.

Abbed Cyril sit Hoved ryster dog
Betænkeligt. — Maaske han hørte Noget,
Som Ingen maatte vide. Albanstoget
Med Sorg og Uro gjennem Kirken drog.

Cæcilia var syg. Hun „delirered,"
Saa mumled man. Det var „Glossolalie,"
Cyril har sagt. Det Sprog forstaaer ei vi;
Men himmelsk hun paa Orglet fantasered.

Og samme Morgen hed det, hun var død
Og vilde alt St. Albans Dag begraves;
Rigt skulde derfor Klosteret begaves;
Men hvor det hørtes, Taarestrømme flød.

Om hendes sidste Ord der tales ikke;
Dem kunde ingen Moders Sjæl forstaae;
Men Nonnerne, som hendes Henfart saae,
Har seet Guds Himmerig i hendes Blikke.

Dog nok derom, min Florentin! nu veed
Du Alt, hvad jeg har hørt om disse Gaader.
Det Himmelske paa underlige Maader
Sig aabenbarer i vor Jordiskhed.

Saameget kun er vist: den sande Kirke
En Fare truer, dunkel og fatal;
Abbed Cyril er bleven Kardinal
Og kaldt til Rom. Hans Ord skal Under virke.

Til Christenhedens Fader bringer han
Den sidste Olie — og i et Conclave
— Hvis Paven døer — han med sin Fremsynsgave
Skal atter bringe Kirkens Grund istand.

Her er Mirakler skeet; det vil han vide;
Det alle Kardinalerne skal see.
Her store Ting i denne Dag vil skee:
Hvert Dieblik Curerer til os ride.

Nu kom, min Søn! nu er du frisk og sund;
Og er du end ei Christen, som vi Andre,
Du kan ad Hellighedens Vei dog vandre:
Som du ei faster nogen vantro Hund.

Kom! du skal være med i Processionen!
Vi gaae Cyril imøde! Du skal see
Den hele Stads og Alt, hvad her vil skee!
Nu hører jeg fra Kirken Klokketonen.

Alt Toget er paa Veien — Paven med —
Hvis Kardinal Cyril har ham cureret;
Men er han, trods sin Hellighed, creperet,
Saa kommer vist Cyril nu i hans Sted."

Der fløi et Smil fra Vingaardsmandens Læbe,
Som vidned om hvad skjult i Hjertet laae:
Paa Pavestolen han Cyril alt saae;
Ved ham den Gamles Ønsker fast sig klæbe.

Abdallah har ei hørt og fattet Meer,
End hvad der om Prindsessen gjaldt. Paa hende
Han tænker kun; dog maa sit Blik han vende
Til Fuglen, hvergång han dens Hoved seer.

Hvert Dieblik den titter frem fornøiet
Og kvidrer, som den drømte om en Sang,
Der dog endnu er uden rigtig Klang,
Og altid seer dens Blik ham ind i Diet.

Helt tankefuld og taus, Abdallah gaaer
Med Vingaardsmanden, uden selv at vide
Hvorhen han føres, medens ved hans Side
Den Gamles Tunge aldrig stille staaer.

„See saa! — der har vi dem! — nei, det er Støvet
Af Nobelgarden; dog vi har dem snart,
De fromme Kardinaler! — hvilken Fart!
Er det et Sørgetog, som er bedrøvet!

Er Paven død — det var dog sømmeligt,
Man ei foer i Gallop! dog et Conclave
Det altid haster med. De hvide Stave —
De sorte Flor dog vist bebude Sligt.

Ja rigtig! han er død! — Herolden raaber
Den store Nyhed ud! — og see! den Stads
Er mageløs! — ja, Søn! det er ei Fjas,
Naar Verden paa en Aabenbaring haaber!

Nu skal de Fromme lukkes inde her
Til Aanden har dem sagt hvem de skal vælge!
Saalænge tør ei deres Struber svælge
En Draabe Vand. See! nu er Toget nær!

See! hele Verden strømmer dem imøde
Med Kirkefanerne, med Sang og Bøn!
Der har vi dem! — Kom! syng kun med, min Søn!
Du længe nok har tiet blandt de Døde!"

Blandt Folkehoben Vingaardsmanden sang
Saa høit og ivrigt, som hans Stemme magted.
Abdallah nynned med; dog selv han agted
Kun paa de Ord, som fra hans Indre klang.

Det var ei Sørgesangen over Paven;
Det var ei Bønner for hans Eftermand;
Det var en Jubelsang om Livets Land
Og om den store Fryd i Himmelhaven.

Blandt Kardinalerne han seer Cyril
Og bøier sig; men fra hans Bryst nu svinger
Den lille Fugl sig ud. Dens gyldne Vinger
Udstraale Lys med Regnbufarvers Spil.

Den hvirvler sig mod Himlen og forsvinder,
Men daler atter ved sin Herres Bryst;
Derfra den synger høit med Liv og Lyst
Og kaster Sollysstraaler paa hans Kinder.

„See!“ — raaber Folket — „en Forklaret! see!
En Hellig staaer iblandt os!“ — Rundtom bøie
Sig tusind Knæ; dog brat for Hobens Øie
Forsvinder Synet — og de Fleste lee.

Cyril dog med et Alvorsblik, som trængte
Til Sjælens Grund, strengt paa Abdallah saae;
Et mægtigt Ord ham alt paa Tungen laae;
Men taus han drog forbi og sig betænkte.

Ved Klosterkirken standser Toget først,
Og gjennem Kirken drager Processionen.
Fra Nonnegittret dæmpet Psalmetonen
Istemmer Længslens Suk om „Hindens Tørst.“

Til Gravkapellet Toget gaaer. Op springer
Den store, sorte Port. „See! her“ — udbrød
Cyril med mægtig Røst — „her ligger død
En Himlens Engel. Hid mig Aanden tvinger!

Her skal det store hemmelige Raad
Med Aanden over alle Aander holdes!
I Graven vore Hænder sammenfoldes
I Bøn og Faste! — Skjult er Aandens Daad.

Tillaaser Gravens Port! Vi er her Alle!“
Han raaber høit, og hvad han byder skeer.
Nu Ingen hører, intet Øie seer
Hvad Aanden blandt de Døde vil fremkalde.

Fra Klosterkirken fjerner sig hver Fod;
Dens lukte Porte Nobelgarden skjermer.
Kun Een sig dristig Gravkapellet nærmer:
Abdallah indelukt i Kirken stod.

„Hun aldrig døer! — hun kan ei døe!“ — gjentager
Den faste Tanke i hans Sjæl. En Magt,
Han ei kan modstaae, trodser med Foragt
Hvert jordisk Lovbud, til han Lys opdager.

Som fastgroet, staaer han ved Kapellets Port;
Her vil han vente til Conclavet endes.
Af ingen Sjæl han øines her og kjendes;
Hans Sind er mørknet; dog hans Haab er stort.

Kun Lidet har han fattet af det Hele,
Hvorom det gjælder i hint skjulte Raad:
Kun vigtig er ham nu een Aandens Daad,
Eet Livets Liv, ei stykket ud i Dele.

Nu veed han vist, han har i Verden seet
En eneste Udødelig — og hende
Han skulde som en Død, et Lig gjenkjende —
Han kan ei troe det; men det er dog skeet.

Nu vil han Vished kun om dette Ene:
Hun var ham Meer, end Mogulsthronens Pragt,
Meer end al Verdens Kundskab, Rigdom, Magt,
End Perler, Guld og alle Ædelstene.

For hende vilde selv han givet hen
Klenodet, ham alt Englen gav paa Buggen,
Den Skat, ham syntes død, som Legedukken,
Til Livets Datter gav ham den igjen.

Nu veed han hvad den skjulte Magt betyder
I Guldets Æble og i Perlens Skat;
Hin „Verden" nu, som mindste Fugl, har sat
Sig paa hans Haand. Dens Liv i Sang udbryder.

„Lys! Lys!" — det toner — „Jordens Lys er svagt —
Opløft det! — See! jo høiere du hæver
Mod Himlen Kerten, desto større svæver
Mod Himlen Flammen op med himmelsk Magt!"

Hvad Fuglen synger har kun Toneklang;
Men meer og meer hver Tone han kan fatte:
Den synger om de Livets skjulte Skatte,
Som vare ved, om Livets Traad end sprang.

Den synger om det Liv selv efter Døden,
Han alt i store dunkle Syner saae
Paa Thronen — og da selv blandt Lig han laae,
Men følte Aandens Daab i salig Gløden.

Nu veed han, denne Jordens mindste Fugl
Har mere Liv, end alle Himlens Stjerner;
Den Time dog, den fra hans Blik sig fjerner,
Hans Legem er et aflagt Sjæleskjul.

Den Stund vil komme; men hans Sjæl ei gruer
For Legemsdøden; dog han først maa see
I Livets Glands hin Skjønhedsrigets Fee
Og vide, om selv hende Døden truer.

„Nei, nei!“ — udbryder han — „hun har det sagt:
Hun kjender ei til Dødelighedsloven;
Hun vugges paa Uendelighedsvoven
I Livets Land hos Paradisets Vagt.

Men, ak! er der da mellem os grundfæstet
En evig Mur?“ — „Nei, kjære Sjæl! o, nei!
Det veed du selv jo, og det mindes jeg!“
— Smaafuglen kvidrer — „Vi har hende gjestet!“

„Tak, Tak, min lille Trøster!“ — hvisker han
Og kysser Fuglens nydelige Hoved —
„Du har mig hendes skjønne Gjensyn lovet;
Men kan det skee i Dødeligheds Land?“

„Det er jo skeet!“ — ham svarer Fugletrillen,
Som uden Ord hans Hjerte dog forstaaer —
„Forvist med hende ogsaa foregaaer
Forvandlingen ved Aanden og ved Ilden.

Giv Agt, giv Agt! Hvo veed om hun dog ei
Kan saares nu af dødelige Hænder!“
Brat Fuglen taug. Abdallah spændt sig vender
Mod Gravkapellet. „Nei!“ — han raaber — „nei!

Det er umuligt! — Hvo tør sig formaste
Til hende blot at saare med et Ord?"
Men som en Dolk hans Sjæl nu gjennemfoer:
Ham synes, Lod om hendes Liv de kaste.

Der kastes Lod paa Sarkophagens Sten
I Gravkapellet. Hule Stemmer mumle.
Igjennem Sprækker Smaaglimt i det Dunkle
Har viist ham Tærninger af Dødningben.

Forfærdet frem han styrter — han vil sprænge
Den lukte Gravport; men et Torden-Ord
Nu fra Cyril ham gjennem Hjernen foer:
„Vil Loven Aandens Lønraad gjennemtrænge?

Bort, bort, Formastelige! knæl og beed
Til Graven aabnes — og det Lod er faldet,
Som Herrens største Salvede har kaldet,
Naar Aanden vidner hvad den Døde veed!"

Prælatens stærke, dybe Røst end runger
Abdallah mægtig gjennem Sjæl og Sind.
Han maa adlyde taus. Som døv og blind,
Han vakler hen og knæler. Fuglen sjunger:

„Lad raade — lad raade
Den evige Magt!
Naar Timen oprinder, opløses din Gaade —
Et Nu har det Største fuldbragt!"

Syvende Sang.

Ophøielsen og Besværgelsen.

De store Folkeskarer vented stille
Forventningsfuldt med Bøn og dæmpet Sang
Ved Klosterkirken. — Tolvte Gang alt klang
Fra Taarnet Timeslag, og det var silde.

Nu kimed Kirkeklokken. Folket sank
Paa Knæ, og ud af Kirkeporten træder
Et Fakkeltog, i Lin og Purpurklæder,
Med Kirkens kaarne Fyrste, høi og rank.

Tredobbelt Krone straaler om hans Pande;
Den gyldne Krumstav funkler i hans Haand;
Korslagte Nøgler paa hans Purpur stande,
Og fra hans Aasyn lyser Kraft og Aand.

Det er Abdallah. — Ingen her ham kjender,
Indtagen Vingaardsmanden; men han troer
Ei sine egne Oine. Dobbelt stor
Og herlig, Helte=Skikkelsen ham blender,

Ved Pavens Side bøier sig Cyril.
Tolv gamle Kardinaler ydmyg bære
Den røde Baldakin med Pomp og Ære.
Fra Kirken jubler himmelsk Orgelspil.

„Prindsessen! hør!“ — saa mumle tusind Stemmer
Blandt Folket, og Abdallahs lille Fugl
Høit kviddrer ved hans Hjerte, men i Skjul.
Han selv dog kun sit høie Kald fornemmer.

Han ei begriber hvad der nys er skeet;
Selv veed han kun, han laae i Bøn hensjunken
Dybt under Kuplen, hvor kun Ringermunken
Med Klokkestræng i Haand han havde seet.

Umærkelig var Tiden for ham fløiet
Til over ham en mægtig Klokke klang;
Da kom Prælaterne med festlig Sang
Og sig i Støvet for hans Aasyn bøied.

„Forklarede! modtag dit store Kald!
Om dig har vidnet Levende og Døde!“
Saa hilste ham Cyril — og trindt ham løde
Nu Klokketoner og Basuners Gjald.

De gamle Kirkens Fædre selv iførte
Ham Purpurets Ornat, og under Bøn
De kroned ham, som „Aandens kaarne Søn,
Statholder i det Rige, Gud tilhørte."

Han havde svimlet ved hint Ord; men stærk
Og mægtig Orneaanden i hans Indre
Sig havde løftet. Stolt hans Blik nu tindre:
Han troer og priser Almagts Underværk.

Han seer paa Folket ud, som ydmygt knæler;
Han løfter Haanden med den krumme Stav;
Og fra hans Sjæl det rige Tankehav
Udvælder mægtigt og hans Ord besjæler.

Han taler med en Myndighed og Magt,
Som Ingen før har hørt paa jordisk Tunge.
Han hører ved sit Hjerte Fuglen sjunge
Hvad Størst og Stoltest blev paa Læber lagt.

Et Aandens Herredom i Livets Land,
En Magt, som naaer til Levende og Døde,
En Villie uden menneskelig Brøde
Til „Guddom" hæver Jordens største Mand.

„Ja vel! jeg troer Udkaarelsen!" — han raaber —
„Den har jeg hørt fra Timen jeg blev fød!
Jeg skal tilintetgjøre Verdens Død,
Saasandt jeg paa mit Riges Sandhed haaber!"

Høit jubler Folket. — Under Klokkeklang
Og skingrende Basuners Brag han æres.
Paa gyldne Karm han frem af Folket bæres
Til Staden, hvor sig Verdens Orn udsvang.

„Den Underfulde,“ „Florentin den Store,“
„Den Hellige“ er Heltens Pavenavn.
Hans Lykkeskib nu flyver stolt i Havn.
Saa høit, som aldrig før, hans Tanker fore.

Jeg seer det Høiheds-Maal, jeg drømte om
Paa Karavaners Tog — i Krigerleiren,
Paa Verdensthronen og med Stormagtsseiren,
Og selv i Paradisets Helligdom!

Jeg seer den Id, som mægtig kan udfylde
Min hele Sjæl. Her er den Livsbedrift,
Som lyser med Udødeligheds Skrift
Og nu ved mig skal Tidens Jern forgylde!“

„Een Gud i Himlen med trefoldig Magt!
Een Aand, eet Ord, som Aandens Bud udfører!
Een Haand paa Jorden, som hans Glands afslører,
Og selv har Synd og Død sig underlagt!

Saa høit kan Menneskenaturen svinge
Sig med det Liv, en evig Magt os gav!
Guldæblet brast — hin Perle selv blev Grav —
Nu Livets Verden i min Barm har Vinger!“

Saa taler Helten med sig selv og seer
Til Fuglen ved sit Bryst, mens Jubellarmen
Af Millioner følger Seiersfarmen
Og Herligheden voxer meer og meer.

Han seer den Hersker-Stad, hvor Verdensthronen
Har stolt opløftet sig til Himmelstol
Og Ørnen fra Retfærdighedens Sol
Har ranet Aandens Spir og Helgenkronen.

Han tager Sæde, hvor Gregorer sad.
I Sandheds Glands ham Løgnen skjult omgjøgler:
Gudmagtens Himmerigs- og Helveds-Nøgler
Han griber, fast i Tro, fuldstolt og glad.

Dybt Kardinal Cyril sit Hoved bøier
Og knæler ved hans Fod: „Hvad jeg har seet
I store Fremsyn — underfuldt er skeet:
En Engel dig forklarer og ophøier!

Den Engel veed jeg lever ved dit Bryst;
I synlig Skikkelse, som Fugl, den svinger
Sig over dig med Regnbustraale-Vinger,
Og Aande-Tungers Glød er i din Røst.

Dit Forbud var en ren og hellig Kvinde;
Hun kom fra Jordens tabte Paradis;
Hun sang med Himmeltoner til din Pris:
Den største Seir paa Jord du skulde vinde!

Den Seir du nu har vundet. Helliggjort,
St. Florentin St. Peders Stol beklæder!
Tilbage i min Ensomhed jeg træder —
Hvad jeg har forudseet, var sandt og stort!“

Hvad Kardinal Cyril har sagt gjenlyder
Fra Mund til Mund. St. Florentin staaer fast
Paa Klippen, som i tusind Aar ei brast;
Her Jorden ham med Himlen sammenflyder.

Hans Hjerte jubler. Østens Søn har naaet
Hvad han paa Flugt fra Paradiset drømte;
Fra Sjælens hemmeligste Dybder strømte
Lysverdnen frem, hvis Frø var skjult udsaaet:

„Et saligt Verdensliv jeg seer imøde,
Et Liv, hvori jeg selv er Jordens Gud!
Jeg skaber Underværker ved mit Bud!
Jeg bringer Fred til Levende og Døde!

Den Fred jeg saae i Paradisets Land,
Hvor Tidslen blomstred skjønt hos frodig Ranke,
Hvor Lammet leged Skjul i Løvens Manke,
Skal bredes ud til Verdens Yderstrand!

Den Tro, der har opløftet mig til Fader
For Christenheden og med Guddoms-Magt
Har Aanderigets Spir i Haand mig lagt,
Skal samle alle Sjæles Myriader!

Jordkloden skal sig bøie for den Stav,
Mig Paradisets Skaber gav i Haanden!
Ufeilbar tør jeg troe mig selv, som Aanden,
Der mig Gudrigets Verdenskrone gav!"

Fast som med Almagtsblik hans Öine funkle,
Og alt hans første Herskerbud udgaae:
„Det Tempel, jeg i store Syner saae,
Skal Stjernehimlen selv i Glands fordunkle!

Catholsk, almindelig, er Kirkens Navn,
Det veed jeg, og hvad evig den har været
I Guddomstanken, blev det mig beskjæret
At give Form i Jordnaturens Favn!

For Hedning reistes Kirken som for Jøde,
For Ildens Dyrker og for Islams Søn,
For Slægter, som end vente Liv iløn,
For alle Levende og alle Døde!

Almindelig, skal Kirken aaben staae
For alle Aander, selv i Regioner,
Hvor Menneskenaturer blev Dæmoner —
Den mindste Guddomsgnist skal ei forgaae!"

„Bort" — raaber han — „med Blindheds Klosterskikke!
I Aand og Sandhed kun tilbedes Gud!
Af Verden sletter jeg de Fængsler ud,
Som martre Sjæle! — Aanden fængsler ikke!

Af Sjælegrave bygges Templet ei,
Det evige! — det staaer i Aandens Rige
Fuldendt fra Evighed. Vi skal kun stige
Op til dets Herlighed paa Frihedsʼ Vei!

Forbandelsen er knust! — Gudsʼ Hal staaer aaben
For alle Sjæle! — for det Folk ei blot,
Som kalder Mørket ondt og Lyset godt,
Men skjuler Brøden under Troeskaaben!

Bort med hver Skranke mellem Folkefærd!
Hvert med sit Navn sin Skaber frit paakalde!
Han samler dem i Aandens Tempel alle!
Han evig er dem alle lige nær!"

St. Florentin det Frihedsbud udsteder;
Det flyver over Christenheden ud.
Et Skrig sig løfter: „See! os prøver Gud!
Nu Antichristen bærer Helgenklæder.

En Djævel sidder paa St. Peders Stol!
Han ryster Christenhedens store Piller!
Den vilde Molochs Billed han opstiller!
Hans første Bud udslukker Verdens Sol!"

Skjult i sit Løngemak en Morgen hører
Den store Florentin hint Oprørsskrig,
Og Kardinal Cyril, bleg som et Lig,
De mørke Kirkens Fædre til ham fører.

„Forfærdelige Mand! hvad har du budt!"
Udbryder strengt Cyril, og mægtig stiger
Hans Gravdyb-Røst — „den Aand, som dig tilsiger
Hint Frihedsbud, har Kirkens Mur nedbrudt.

Du er ei Christen! — Under Pavekaaben
Dæmonen skjuler sig, hvis Trolddomsmagt
Har Aandespiret dig i Haanden lagt —
Tilstaa det! — du ei modtog Christendaaben!"

„Jeg modtog den" — gjenmæler Florentin,
Og rolig, overlegen, han sig reiser
Fra Pavestolen. — „Mogulsthronens Keiser
Staaer for Jer. Verdenskronen alt var min.

Det ydre Herredom jeg har foragtet
Og Muren sprængt til Paradisets Land.
Jeg gjennem Luft hidbares til jer Strand;
Her saae jeg først hvad Aanden i mig magted.

Paa Verdensthronen selv jeg faldt i Blund
Og saae det store, mørke Dødens Rige,
Det Skyggeland, hvor alt det Endelige
Forgaaer, som ei har Rod i Livets Grund.

I Gravkapellet laae jeg her blandt Døde;
Dog der jeg har i store Syner seet
Hvad evig før Tilblivelsen er skeet,
Men hvad først alle Tiders Skjød skal føde.

Der har jeg seet den Guddoms-Barnehaand,
Som mægtig bærer alle Firmamenter;
Der saae jeg Livet, jeg i Tro forventer —
Der blev jeg døbt i Sandhed og i Aand!"

Cyril forbauset stirrer paa den høie,
Vidunderlige Mand. Et Øieblik
Det var ham som et lønligt Lys opgik,
Der selv fordunkled Lyset i hans Øie.

„Du er en stor, en mægtig Aand!" — han svarer —
„Jeg ærer i din Sjæl den Verdensmagt,
Der selv har i din Haand en Verden lagt,
Og dog du intet Nyt mig aabenbarer.

Jeg veed hvor høit en Menneskenatur
Kan løfte sig paa Viliekraftens Vinger,
Naar den til Geniernes Land sig svinger
Og overflyver dristig Kirkens Mur.

Du vil det Sande dog, ja selv det Største:
Jord-Skjønhedsrigets Herlighed du saae —
Din Sjæl maa dog i Evighed forgaae,
Hvis Ordets Ord ei bliver dig det Første!

Du blev ei viet ind til Livets Land;
Du kan ei see hvad Livets Herre byder.
Dit største Ord som Bjældeklang mig lyder:
Gudordet kræver Daab med Aand og Vand.

Du er en Hedning, trods de store Drømme
Paa Verdensthronen og i Dødens Hjem.
Affig din Magt, ydmyg dig og forglem
Din Flugt paa dit Naturlivs vilde Strømme!"

„Hvo hersker her?" — Abdallah spørger. — „Hør
Mit næste store Bud! og du skal kjende
Den Aand, hvis Flammer paa min Isse brænde —
Styrt Dødens Rige og du aldrig døer!

Her staaer det. Verdens Kræfter skal oprøres,
Og Tegn skal skee i Maane og i Sol;
Men paa Ruinen af St. Peders Stol
Skal Sandhedskirkens store Værk opføres!"

„Dæmon! vig fra hans Sjæl og fra hans Blik!"
— Udbrød Cyril. — „Dit første Bud alene
Har rystet Christenkirkens Grundvoldsstene;
Men Redningslyset alt for os opgik.

Jeg dig bortmaner — og du er forsvunden
Af Christenheden! — Bort, besatte Mand!
Far hen, Dæmon! forsvind fra Livets Land!
Din Dom er fældet og din Tid udrunden.

I mig du Christenhedens Fader seer!
Mig Aanden har udkaaret til din Dommer!
Ve Den, fra hvem Forargelsen først kommer!
Din Trolddomsmagt dog blinder mig ei meer.

Mig har du daaret, og hin døde Kvinde
Har skuffet mig, som du. Hun brat forsvandt —
Vi Roser kun i hendes Kiste fandt.
Som hun, skal ogsaa du, Dæmon, forsvinde!"

Cyril nu støder med sin Bispestav
Paa Gulvet, hvor den sorte Flise skjuler
En Labyrinth af dybe Afgrundshuler —
Og Florentin forsvandt i lukte Grav.

Ottende Sang.

Dæmonen og den blinde Pilgrim.

Dybt under Vaticanets høie Sale
Og Peterskirkens Grund en Labyrinth
Af skumle Katakomber snoer sig trindt
Om Romas Høie til Campagnens Dale.

Den huled sig i Hedenskabets Tid
Af Stenbrudsgruber ud; derfra sig reiste
Hin Verdens Herskerstad, hvis Taarne kneiste
Mod Himlen stolt med stor og trodsig Id.

Der boede Mørkets Aander og Dæmoner
Iblandt Forbryderssjæle, som nedfoer
Fra Retterstederne. Dybt under Jord
Der Løgnens Drot end blandt Fortabte throner.

Dog der de første Christne mangen Gang
Fandt Ly og Fristed, naar for Hedningsværdet
En liden Hob undveg og uforfærdet
Ved Bønnens Magt Dæmonerne betvang.

I denne mørke Labyrinth af Gange,
Hvis Dyb ei blev af Mennesker betraadt,
Stod nu Abdallah, blindet og forraadt
Af Løgnens Aand, hin Paradisets Slange.

I Pavekronen sad hin Løgndæmon;
Der havde den hans stolte Aand forvirret.
Tre Nætter havde han paa Kronen stirret;
Først nu blev Løgnens Væsen ham Person.

Men samme Øieblik den var tilstede,
Da selv han troede sig en hellig Mand;
Da hvisled Slangen ind i hans Forstand
De Hovmodstanker, hvorved Engle græde.

Hans aandelige Syn var blindet alt
Før han sin strenge Dommers Aasyn skued:
Ved Dommens Lyn Dæmonens Øine lued;
Men Gravnat over Heltens Øine faldt.

Dæmonen fulgte ham i Løngangshulen;
Men nu den Blinde Slangekronen saae
Med indadvendte Blikke, mens han laae
Bedøvet, sønderknust, i Djævlekulen.

Den lille Fugl laae daanet ved hans Barm.
Det var ham, som den Verden, før han eied,
Den Himmelgave, der et Gran ei veied,
Nu tynged ham med Bjergevægt af Harm.

Han vilde rive Fuglen fra sit Hjerte:
Han greb den, og den sittred i hans Haand;
Som sønderrevedes Sjæls og Legems Baand,
Han grebes af en dyb, uhyre Smerte.

„Nei, tyng mig kun tildøde!" — han udbrød —
„Og dø med mig! — du i din Perlevugge
Skal gjemmes ved mit Hjerte, til dets Sukke
Udpuste Livets Gnister i vor Død!"

Og Fuglen gjemmer han i Perleskallen,
Imens han raver frem i bælgmørk Nat.
Endnu han eier dog Lysfuglens Skat;
Men den med ham i Mørkets Vold er falden.

Endnu han stirrer med det indre Blik
Paa Herredømmets aandelige Krone;
Endnu han drømmer om hin Verdensthrone
Med Magt, som Jordnaturens overgik.

Han tumler frem iblinde; han fornemmer
En lønlig Latter ved hvert Skridt, han gaaer.
Med Ildglands Pavekronen for ham staaer,
Og i dens Indre hvisle Gjøglestemmer.

Fortvivlet, styrter han i Mulmet frem,
Forfulgt af hin forfærdelige Krone;
Da hører han en dæmpet Fløitetone
I Mørkets og Forfærdelsernes Hjem.

Den ligner Orgeltonerne i Kirken
Og Stemmen, som i Nonnechoret sang;
Den sammensmelter med den Røst, der klang
Ham gjennem Sjælen ved hver haabrig Virken.

Og Haabet vaagner atter i hans Sind;
Hint stille Kjærlighedens Lys gjenfødes,
Hvoraf han følte Hjertet gjennemglødes,
Da han i Grundnaturen traadte ind.

„Cæcilia! du Paradisets Dronning!
Du Himmelske!“ — udbrød han — „lever du
Endnu paa Jorden? — kommer du ihu
Din tabte Ven, din Brudgom, Østens Konning?

O! er det dig, som sender mig en Klang
Fra Paradiset i mit Helvedmørke?
Vil du mig til den største Kamp nu styrke
Med Fløitegjenklang af din Englesang?“

De milde, rene Toner i det Fjerne
Opvække Liv og Heltemod til Daad.
Han følger Labyrinthens Tonetraad;
Hans Gravnat har en herlig Ledestjerne.

Og hvad han ængstet sukked om — alt skeer:
Udslukt ham synes Slangens Flammekrone;
Frem leder ham den fjerne Fløitetone;
End intet Glimt af Lys dog Øiet seer.

Kun mere frit han aander. Mindre tynger
Den tunge Bjergebyrde Sjæl og Barm:
I Perleskallen bliver Fuglen varm;
Men ei den rører sig, og ei den synger.

Og som hans egen Sjæl i Dvale laae,
Kun halvt han sandser; men hvad han fornemmer
Er Sommerluftning og en Lyd af Stemmer,
Som mellem Hyrder, her blandt Hjorde gaae.

Fra Katakombers Nat han Vei har fundet;
Men blind han gaaer nu i Campagnens Ørk.
Den hele lyse Verden dog er mørk:
End Lyset i hans Indre fast er bundet.

Han raver frem, den strengt fordømte Mand,
Og folder Kappen lig en Pilgrimskaabe.
Han raaber ei om Hjælp; han kan ei haabe
At møde Venner her i Christnes Land.

Hans Aasyn, som hans Blindhed, skjuler Hætten,
Og kun naar Fløiten toner, gaaer han frem.
Tidt standser han, hvor Hyrder vandre hjem
Og sladdre med hverandre over Sletten.

„Ja, han skal rettes!" — raaber En. — „Jeg saae
Den lange Trætyrk! den ham forestiller:
Den Karl er bestialsk. En Slange spiller
Fra Bestets Gab med Luetunger paa.

En Ravn paa Brystet sidder ham og hakker
Ham ind i Levren. Det er Djævlen vist,
Som kom og hented ham, den Antichrist!
I Skarnet slæbtes Skræmslet af en Rakker.

Imorgen skal vi brænde ham paa Baal!
Her bliver prægtig Stads! Vor nye Pave
Vil dele Aflad ud som Naadegave
Til hver, som bringer Ved og Olieskaal.

Jo mere Olie der paa Baalet gydes,
Jo større blusser Flammen for hans Sjæl.
Hans Tyrkehoved bliver sat paa Pæl,
Og saa der fra St. Angelo skal skydes!"

„Han var nok Satan selv" — bemærker fromt
En gammel Hyrde. — „Djævlen var jo kommen
Fra Luften ned med Helved selv i Lommen.
Derfor staaer hele Vaticanet tomt.

Tre Døgn skal ryges efter ham og læses,
Hvor han blev manet og med Gru forsvandt:
Tre Draaber Blod der kun paa Flisen randt —
Saa var han væk, ret som en Fjær bortblæses."

„Men har da Satan taget Djævlen? — Nei,
Han var dog nok en rigtig Tyrk“ — bemærker
En Tredie — „men med Satans Trolddomsværker
Han daared os og gik sin Mesters Vei.“

Igjennem Sladderskaren gaaer den Blinde
Og hører paa sit Eftermæle. Mørk
Og stille, naaer han bag den golde Ørk
En Vignevei, omsust af høie Linde.

De Træers Susen synes ham bekjendt:
De lede til Albanos favre Dale,
Til Abildgaarden mellem Vinløvsale,
Hvor nys hans Høiheds-Underværk var hændt.

Han stod ved Vingaardsmandens Havelaage
Og famled efter Laasen. Fløitens Klang
Her smelted sammen med andægtig Sang,
Hvor Dag og Nat med Bøn de Fromme vaage.

„Ei, ei! en Pilgrim!“ — brummer her en Røst —
„Men blind og ene? — Hvo var din Ledsager?“
Saa spørger Vingaardsmanden, men opdager
Sin kjære Gjest og styrter til hans Bryst.

„Du? — gale Hellighed! saa har da Fanden
Dog ikke hentet dig? — Jeg haabed vist,
Den Snak var Løgn. Du var ei Antichrist!
En Skrue havde du kun løs i Panden.

Geniet har dig gjort til hellig Mand;
Vi Andre dog har været vel saa gale.
Mig selv forkogled fast din smukke Tale;
Jeg græd paa Knæ, og alt mit Vid blev Vand.

Det var det største Underværk, Geniet
Har gjort i mine Dage. Men kom ind!
For Alvor blev du dog vel aldrig blind?
Det var vel kun af Frygt for Politiet?"

„Du seer en Blind paa Legem, som paa Sjæl!"
— Abdallah svarer mørk — „Jeg Livet hader
I denne Tomheds Ørk. Jeg den forlader!
Hin Fløitetone leder mig. — Farvel!"

„Ei! hvad er dette? Følger du iblinde
Hint brune Pigebarn, som løber om
Og fløiter for sit Brød? — Igaar hun kom
Her førstegang. Vorherre hjælpe hende!

Den Stakkel! hun er døvstum. Hendes Spil
Er artigt nok og hendes Øine kjønne;
Paa dem, desværre! kan du dog ei skjønne —
Lad hende løbe! Gjør nu som jeg vil!

En Blind kan faae sit Syn igjen; en Daare
Kan blive viis — og hvert Geni saa dum,
Som man forlanger det. — Giv Haabet Rum,
Og lad ei din Henrettelse dig saare!

Kun in effigie du bliver brændt;
Det svier ei. Du var dog rigtig Pave
Og ufeilbarlig — skjøndt du var aflave —
Du har ei feilet, hvad der saa er hændt.

Jeg skaffer dig en Dienlæge, Kjære!
Jeg skjuler dig for Paven selv i Rom!
Dog jeg er vis paa, Søn! om hid han kom
Og saae dig hos mig — han min Gjest vil ære.

Hans Hellighed mig synes lidt for streng;
Men nu er han jo bleven ufeilbarlig,
Og saa han finder ganske vist forklarlig
Din sære Genialitet, min Dreng!"

Den Gamle klapper kjærlig ham paa Kinden
Og kjæler for ham, som et Barn. Men nu
Han pludselig betragter ham med Gru
Og svimler, som han stod paa Tempeltinden.

En saadan Høihed har han aldrig seet
I noget Aasyn; men med Aandemagten
Forener sig i Hovmodstræk Foragten
For Alt, hvad paa den hele Jord er skeet.

„Det Høieste" — udbrød han — „har jeg villet,
Og derfor blev jeg som Dæmon fordømt —
Igaar som Guddom dyrket og berømt,
Idag til Dumheds Haan og Spot udstillet.

Nu Hoben kløgtig glæder sig og leer
Ad Vrængebilledet, de selv sig danned;
De mene, det er mig de har forbandet
Og slæbt i Skarn og snart paa Baalet seer.

Men selv iblinde kan jeg overskue
Den hule, tomme, aandsforladte Jord;
Her troe I alle Himles Skaber boer
I Eders Jammerligheds Myretue!

I reise Thronen for ham, pynte ud
En Dødelig, som skal hans Scepter bære.
Af Eder troe I Aand modtager Ære!
Kast kun paa Baalet Eders Dukkegud!

Farvel, du Gamle! du har ment det ærligt;
Dit jævne Husraad gjør mig dog ei sund.
Dig skal jeg mindes i min sidste Stund:
Den, Alle har fordømt, du dømmer kjærligt.

Her hader jeg den Luft, jeg aander i:
Hvert Træ i disse stille Skove hvisler
Med Slangetunge fra hvert Blad; her risler
En Strøm af Gift ved hver en yndig Sti!

Jeg ryster Giften af min Fod — og sætter
Den aldrig meer paa denne Løgnens Grund!
Mod Øst jeg drages til den Dagningsstund,
Mig Aanden selv i Blindheds Nat forjætter!"

Han knuger Vingaardsmandens Haand og gaaer
Den Pilgrimsgang, hvis Maal han dog kun aner.
En lønlig Røst den Blinde Veien baner:
Den fjerne Fløitetone mildt ham naaer.

Niende Sang.

Helgenborgen og de magiske Vidundere.

Fra Velskland foer et Pilgrimsskib mod Øst;
Men Storm fra Østen knuste Ror og Master.
Ud Jordens Middelhav med Haan det kaster;
Det tørner mod Atlanterfjeldets Bryst.

Det svømmer med de sidste brustne Planker
Mod Nord til Øen, hvor en Ridderborg
Beskjermer hver Forfulgt, og St. Georg
Mod Havets Trold har opreist Mur og Skranker.

Georgskanalen til det irske Hav
Her leder ind Atlanterdybets Strømme;
Men under Borgen selv en Sten kan svømme:
Her Havets Flod er Borgens Skandsegrav.

Paa Braget staaer med lange Pilgrimshætte
En Mand, der synes med hin Aand i Pagt,
Der over Stormdæmonerne har Magt
Og rolig trodser Oceanets Jætte.

Han slipper Touget ved den knuste Mast;
Men kraftig han med Storseilsfligen holder
En deilig Pige, som i Seilets Folder
Sig klynger til den stærke Pilgrim fast.

Igjennem Seilets Rift et yndigt Hoved
Med vaade, brune Lokker titter frem;
Hun synes udstødt fra et himmelsk Hjem,
Men smiler som et Barn, der nys har sovet.

Fra hendes sorte Dines Dyb udgaae
Der Sjæleblik, saa rene og saa klare,
Som kunde de hver Løndom aabenbare,
Der dybest i Naturens Hjerte laae.

Af hendes Kind har Oceanet skyllet
En nødbrun Farve bort, som Haand og Arm
End bære Mærker af; men hendes Barm
Er tugtig i et Slør af Tang indhyllet.

Den fine Jomfrukind er hvid og rød,
Som Paradisets Lillier blandt dets Roser.
De skjønne Læber bæve, som Mimoser;
Men intet Ord fra Blomsterlæben lød.

Med konstrig Haand til Læbens Kys hun trykker
Et lille Rør med Fløiteklapper paa;
Hun rører det med Fingre, lette, smaa,
Og Tonen, hun indaander det, henrykker.

Det klinger som en Aeolsharpes Klang,
Naar Sommerluftning leger med dens Strænge.
Hver Tone hæver sig og voxer længe
Og daler dybt i hendes Bryst, lig Sang.

Den høie Pilgrim lytter taus og vender
Sit Oie mod den Skjønnes Mund og Kind;
Men intet Skjønt han øiner. Han er blind,
Og ei han Paradisets Dronning kjender.

Alt Vraget helt er skyllet op paa Strand.
Den stumme Fløitespillerinde springer,
Let som en Hind, fra Seilets Fold; hun svinger
Sit Fløiterør og leder ham iland.

Hun drager ham til Borgens Bro. Hun kalder
Med Fløitetoner. Broen ruller ned.
En Port sig aabner, hvælvet, dyb og bred.
Han træder ind, og ned et Gitter falder.

Han staaer alene i den gamle Borg,
Som ingen Dødelig med Vold har gjestet:
Med høie Taarne blev dens Mur befæstet
Til Værn mod Verdens Magt af St. Georg.

Hid, Sagnet vidner, St. Kævinus vandred
Med Æblekjærnerne fra Livets Træ;
Og her endnu Forfulgte søge Læ,
Hvis Lykkeskib paa Verdensdybet kantred.

St. Patrick hid med Skærsilds-Gløden kom,
Som blev en jordisk Luttringsild for Sjæle,
Der alt, mens de i dette Legem dvæle,
Vil glødes ud, til Værn mod Synd og Dom.

Om denne Borg, saa rig paa Underværker,
De store Sagn til Østerland var trængt.
Paa dem Abdallah i sin Nød har tænkt;
Men hvor han staaer, endnu han dog ei mærker.

„Hvor er du?“ — spørger han — „hvor blev du af?
Min stille, tause Natveilederinde!
Gaaer du nu om med Fløiten, for at vinde
Brød til os? — Du mig vist det sidste gav.

Jeg har endnu, hvad selv du kan behøve!
Du kom dog karsk iland? — Hvor er du? — kom!“
Den kjære, lille Haand, han leder om,
Er fjernet. Han fremkalder ei den Døve.

Men nu fornemmer han en Kæmperøst,
Som fra et hundredaarigt Bryst dog hentet:
„Min store Gjest fra Østen! jeg dig ventede!
Du søger Hjælp for Sjæls og Legems Brøst!

Du staaer i Borgen, her blev reist paa Dragen,
St. Jørgen gjennembored med sit Spyd.
Vandt du dig Helgennavn ved Christendyd,
Ved Aandsbedrift, med Navn til Dommedagen?"

„Nei!" — svarer, stolt og rolig, Florentin —
„Den største Løgn blev Jordens største Ære:
Jeg vil ei Hellighedens Krone bære!
Min største Aandsbedrift var dog ei min!

En større Magt, end Sjælen i min Tanke,
Og Livet i min Villie, har jeg kjendt.
Med Mindet om hvad Stort med mig er hændt
Jeg nu paa Evighedens Port vil banke!

Men staaer jeg, som jeg hører, i den Borg,
Som mægtig St. Georg har reist paa Dragen,
Saa vil endnu jeg drage frem for Dagen
Den Sandhed, som har lyst for St. Georg!

Sig, findes her den Sø, hvori der svømmer
Hin Ø, hvorpaa ei Kjødets Legem døer?
Udødelighedslivet saae jeg før;
Om Jordens Paradis endnu jeg drømmer.

Hvad Herligst jeg i Grundnaturen saae
Jeg bærer med mig gjennem Jordelivet.
Guldæblets Skat mig blev i Haanden givet;
Den blev til Liv — og Livet skal jeg naae!

Nu ved mit Hjerte Livets Fugl vel blunder;
Dog varm endnu den vugges ved mit Bryst.
Jeg kan foragte Tomhedslivets Lyst
Og Gjøgleglandsens Pragt i Løgnens Under.

Jeg staaer paa Veien til en Pilgrimsfærd;
Mit sidste Maal paa Jord dog end sig skjuler.
Jeg vil opsøge det i Dybets Huler,
Igjennem Nattens Ørk, hist eller her!

Sig, du, som her i Mulmet til mig taler!
Hvad er dit Navn? hvad har du i din Magt?
Jeg trodser Legemsdøden med Foragt;
Dog end mig Jordnaturens Luft husvaler.

Mit Livsklenod jeg kaster blind ei bort!
Det skal sig herligt ved mit Bryst forklare!
Alt her den Sandhed skal sig aabenbare,
Som drager mig igjennem Himle fort!

Den Himmel, der i Jordens Skjød sig gjemmer
Fra Englenes og Menneskenes Fald,
Den gjemmer jeg med Livets gyldne Skal:
Jeg i min Sjæl dens Herlighed fornemmer.

Den er dog død, som Lykkens Skjæbnetro,
Til Guddomsperlen Skallen gjennembryder.
Ved Perlens Herlighed min Aand sig fryder;
Men Livets Liv maa i dens Indre boe!

Har her jeg fundet Maalet, nu jeg søger,
Saa viis mig det! — og selv i Blindheds Nat
Jeg griber den uendelige Skat,
Hvis Evighed har Røst i Tidens Bøger!"

— „Mig blev forment at grandske ud dit Navn,
Min store Gjest!" — gjenmæler Oldingsrøsten —
„Dog viid, du fandt Udødelighedskysten
I Tidens Ocean — og Lykkens Havn!

Hid svømmer Øen, hvor ei Legemskraften
Hensygner og ei Eftermælet døer.
Paa den lyksaligste af Verdens Øer
Du leve kan til alle Dages Aften.

I St. Kævini Æblehave her
Livstræet groer, som giver Legemsøiet
Den tabte Kraft og Ild, — og kom du, bøiet
Af Oldingsbyrden, — her er Hjælpen nær!

Du vandrer ud fra St. Kævini Have
Med klare Øine og med Sundhedskraft.
Jordvarig Ungdom ved hans Æblers Saft
Er Tids-Udødeligheds store Gave!

Fra Tryllehaven med den ædle Frugt
Jeg fører dig til Øen, som hidsvømmer
Hvergang et Syvaar Tidens Glar udtømmer;
Der blomstrer Jordens Liv, forynget, smukt.

Hvergang et Syvaar atter er udrundet,
Den Tidsudødelige kan bortgaae
Og gjennem Død og Grav den Verden naae,
Som ei forgaaer, naar Tiden er forsvundet.

I denne Stund hidsvømmed Livets Ø.
Du førtes hid af Magter, som maae kjende
Det Største, der paa Jorderig kan hænde.
Ledsag mig! og dit Legem skal ei døe!"

„Hvo er du?" — spørger Florentin — „Magien,
Den lyse, skjønne, kjender du; men veed
Du med det største Livets Liv Beskeed?
Og kjender du Gudverdens-Harmonien?"

„Du førtes" — svares stolt — „til Cyprian
Den Hellige! hans Stemme til dig taler.
De store, stærke Aanders Tvivl og Kvaler
Mig fængsler til de Dødeliges Land.

Hvert Syvaar kun paa denne Borg jeg dvæler
Fra Sol staaer op til Sol gaaer ned. Du kom
I rette Stund. Betænk dig, viis og from!
Din Bøn opfyldes, naar i Bøn du knæler!

Et tredie Underværk end findes her;
Du kjender det, og Veien blev ei lukket.
Den Skærsild, for hvis Kval de Fromme sukked
I Dødens Land, er her paa Jord alt nær.

Der kan i dette Legem alt den Fromme
Udbrænde af sin Sjæl det Ondes Frø
Og kæmpe med den Orm, der ei kan døe —
Saa skal han ei til Dødens Skærsild komme.

Det er den største Kval paa denne Jord;
Men til den største Salighed den fører:
Den Helt, som gjennemgaaer den, alt tilhører
Guds Himmerig, mens han i Kjødet boer."

„Ha! er det Sandhed" — Florentin udbryder —
„Saa spørger jeg ei meer om Viets Sands,
Om Tidsudødeligheds-Livets Krands
Og al den Herlighed, du mig tilbyder!

Kævini Ungdomsæbler jeg forsmaaer!
Til Nød jeg selv kan Dagens Lys undvære;
Min Sjæl foragter Eftermælets Ære
Og Livet, som til Tidens Udgang naaer!

Selv Hellighedens Krone jeg foragter
I denne Løgnens Verden. Jeg har seet
Min største Aandsbedrift paa Jord udleet,
Og i min Sjæl fornam jeg Mørkets Magter.

Jeg kjender Ormen, som kan aldrig døe,
Hin Slange, som i Helgenkronen hvisler,
Hin Gift, som mig i Blodets Aarer risler. —
— Jeg vil udbrænde i mig Dødens Frø!

Opluk mig, Cyprian! opluk mig Hulen,
Hvor jeg kan gjennem Skærsildsflammer gaae!
Iblinde jeg det største Maal vil naae
Og knuse Slangens Braad i Hjertekulen!

Nu veed jeg Maalet for min Pilgrimsgang!
Hin Grav ved Golgatha jeg skal ei søge!
Med Feigheds Afmagt vil jeg ei forøge
Dæmonens Haan, hvis Løgnmagt mig betvang!

Kom! jeg i dette Legem alt vil møde
Og knuse Verdensslangen! selv jeg nu
Vil trodse Løgnens Magt og Mørkets Gru
Og selv jeg vil udsone Aandens Brøde!"

Ud Florentin har strakt sin Haand — og brat
Den gribes af en Haand, saa kold som Staalet;
I samme Dieblik han staaer ved Maalet
Og hører Flammers Brag i grufuld Nat.

Han føler sig omsnoet af Flammedragen,
Som intet Die seer. I giftig Damp
Han kæmper den forfærdelige Kamp,
Hvortil ei nogen Verdens Strid har Magen.

Det Had, den Bitterhed, den Livsforagt,
Som har opfyldt hans stolte Sjæl saa længe,
Vil nu sig i den Styrke sammentrænge,
Der mægtig trodser Mørkets hele Magt.

Den blinde Helt dog kæmper uden Vaaben
Og mod en Fjende uden Kjød og Blod.
Han vakler — segner — knust er Kraft og Mod —
Her ingen Frelsens Udvei staaer ham aaben.

Han griber i sin Barm. — Den lille Fugl
Udfalder i hans Haand med brændte Vinger.
Fjernt som et Skrig den Stummes Fløite klinger —
Nu i hans Hjerne gløde tusind Hjul.

„Forbarm dig!" — raaber han — „Du, som alene
Har alle Verdners Sjæle i din Haand!
Frels hende!" — Alle Nervetraades Baand
Til Kamp paany har strammet stærkt hver Sene.

Han frem sig styrter efter Fløitens Skrig,
Og sprængt ham synes Flammeslangens Knuder;
End Fuglens Sittren Glimt af Liv bebuder;
Men Helten selv hensegner, som et Lig.

Tiende Sang.

Luttringshuſen og Valget paa Korsveien.

I Skærsildsgrotten vækkes Florentin
Og ſamler Sjælens Sandſer. Dybt han aander.
Endnu den grændſeløſe Kval ſig vaander
I Sjælen med hin Fløitetones Hvin.

„Cæcilia!“ — han raaber — „du fortæres
Af Flammer her! — Du martres! — Det var dig! —
Du fulgte mig! — Fra dig hint Toneſkrig
Blev aandet ud! af Kval du ſønderſkjæres!“

Han gjennemſkjæres ſelv af Smertens Kniv
I Sjælens Inderſte; dog ene hende
Han tænker paa — han føler hende brænde
I Luer, ſom fortære Sjæl og Liv.

Endnu sin Fugl han holder dog i Haanden;
Den lever — den bevæger sig endnu.
Han kommer Christenhedens Bøn ihu,
Og nu først Bønnens Ord faae Liv for Aanden.

Sit Fadervor han beder førstegang
Med al dets Fyldes Magt. Hans Knæ sig bøie;
Alverdens Nød han seer med Sjælens Øie
Og Menneskenaturens dybe Trang.

Men Smerten nu sig aandelig forklarer:
De Flammer, han med martret Sands fornam,
De Slangeknuder selv, der knuste ham,
Er Aandens Lynslag, som ham gjennemfarer.

Han stirrer i sin egen Hjerne ind;
Han seer hver Nervetraad, der pint sig spænder;
Han seer hver Tanke, som i Sjælen brænder,
Og Nagets Luer i det dybe Sind.

Hans Tanke med hvert Ord, hver Tanke mødes
Og med hver Id, hans Aand har selv fordømt;
Nu selv det Onde, kun hans Sjæl har drømt,
I Sindets Afgrundsdybder strengt udglødes.

Han reiser sig, ved Smerten selv husvalt,
Som fra et giftigt Puppeskæl befriet;
Den største Luttringsild har ham indviet
I Smerten, ingen Læbe har udtalt.

Opløst han synes af hin dybe Anger,
Der selv sig martrer, til den knust maa døe.
Naturens Giftrod med dens sorte Frø
Henveires brat, som Ham af brændte Slanger.

Nu hører han en Klang, fuldstærk og hul:
Tids-Seierværkets store Gang han mærker.
Med Ild blandt Lysmagiens største Værker
En mægtig Pendul dreier Tidens Hjul.

Han hører grant hvert Pendulslag og skuer
I Aanden Tidens Flugt og Nuets Vægt.
Ved hvert et Slag en Sjæl af Jordens Slægt
Henfarer som en Gnist igjennem Luer.

Han tæller Pendul-Svingningernes Slag:
I hvert Minut tre Gange tyve Sjæle,
Som fare bort, med Suk og lønligt Mæle
Udaande deres Savn og deres Nag.

Et dybt og mægtigt Klokkeslag der klinger:
Det var det Hundredaar, der nu randt ud.
Tre mindre Slag fra Jordens Liv udringer
Tre Slægter, som drog bort til Dom for Gud.

En tredie Klokke, stærk som Domsbasunen,
Ledsager det Aartusind, der udrandt.
Fem Gange drøner det. Hver Gjenlyd svandt.
Nu først hans Sjæl udtyder Tonerunen.

Han seer, forbauset, med det indre Blik
Den store Kjæde af Alverdens Sjæle,
Som, Led for Led, med Nuets Eftermæle,
Fra Tidens Fødsel over Jorden gik.

Den af Tilblivelsernes Dyb opstiger;
Den sluttes først, naar Ingen fødes meer.
I Dybet Menneskenes Slægt han seer:
Den er ei her — den er i Dødens Riger.

Hvad evigt for den Evige fremstaaer
Skal stykkevis i Endelighed times.
Med Evighedens Klokke skal udkimes
Den sidste Dag, før Kjæden helt bortgaaer.

„Nu vel! det vidste jeg! det saae jeg før!"
— Udbryder han og træder ud af Grotten —
„Hvor Kjæden samles, hersker Himmeldrotten,
Og hvad i ham der fødes — aldrig døer!

Fra hver en Stjerne, jeg paa Himlen tæller,
Gaaer Sjælekjæden!" — Taus, med stille Sind,
Han træder nu i Æblehaven ind,
Hvor Livets friske Strøm paany fremvælder.

Han staaer i St. Kævini Abildgaard;
Omkring ham juble lykkelige Stemmer.
Det friske Liv, den Fryd, man her fornemmer,
Kun til hans stille Sind i Mørke naaer.

Han seer ei denne underfulde Have,
Hvor Sundhedstræer staae med moden Frugt:
Hver Kind her rødmer ungdomsfrisk og smukt;
Høit prises Jordnaturens største Gave.

Een Frugt fra Livets Træ blev her til Skov:
Hver Æblekjærne, her blev nedlagt, groede;
Med særskilt Frugt dog alle Træer stode;
Men intet var forbudt ved strenge Lov.

Hver Frugt helbreder for en Legemsplage:
Hver Lægedommens Frugt i Gjestens Haand
Opløser flux de største Smerters Baand,
Og Den, der led, er frisk for alle Dage.

Med Jubel gaae Lyksalige herfra.
En Enkelt staaer dog hist og her tilbage:
De grunde paa, om nu de bort skal drage
Til Jordlivs-Øen — eller Golgatha.

To Veie gaae fra St. Kævini Have:
Den ene fører til den mørke Strand,
Til Pilgrimstog mod Frelsergravens Land;
Den anden fører bort fra Jordens Grave.

Den fører til hin Lykkens favre Ø,
Som her hvert Syvaar kommer og forsvinder,
Den Ø, hvor ingen Dødelig kan døe
Før Tiden døer og Evighed oprinder.

Her paa den store Korsvei Florentin
Staaer, tankefuld, med Valgets Vægt . Aanden.
Først med et Længselssuk han strækker Haanden
Iblinde ud mod Sundhedsfrugtens Vin.

Han staaer ved Træet, som i Frugten gjemmer
Hin Verdenslivets kosteligste Saft;
Men Haanden famler, uden Villiekraft.
En lille Haand han nu i sin fornemmer.

Han føler inderst i hver Øienkrog
En kjølig Vædske — og hans Øine atter
For Lyset aabnes. Paradisets Datter
Udpressed Saften paa hans Øienlaag.

Han seer — og først af Alt han skuer hende,
Den Faure, han i Paradiset saae.
„Ja! det var dig!" — udbryder han og laae
For hendes Fod. — „Dig skal jeg see og kjende!

Du tier! — ak! du selv er stum endnu!
Du hører ei! — men jeg nu dig helbreder!
Blandt tusind Skoves Træer jeg opleder
Det, som helbreder dig! — O! hørte du!" —

„Jeg hører og jeg taler?" — glad hun svarer —
„Et helligt Løfte strengt min Tunge bandt:
I denne Stund min Prøvetid udrandt.
Mit Londomskaar jeg nu dig aabenbarer.

7*

Jeg fulgte dig fra Paradisets Dal,
Usynlig, over Bjerg og Hav. Jeg dvæled
I Klostret, hvor jeg tidt blandt Fromme knæled,
Der søge Livets Liv ved Savn og Kval.

Den første Sommerdag hvert Aar jeg bragte
Dem paradisisk Trøst i Toners Klang.
Hver Hemmelighed skjultes i min Sang,
Som Himlens Dronning i min Sjæl nedlagde.

Ved hendes Vugge jeg paa Jorden stod;
Med hende leged jeg, da hun var lille;
Om hendes Barnehoved saae jeg spille
Den Lysring, hvormed Verden hun forlod.

Hun kaldes Himmeldronning og tilbedes;
Men, ydmyg, hendes Aand kun glædes ved
Den store, grændseløse Kjærlighed,
Som over alle Verdner skal udbredes.

Jeg kalder hende ved hint skjønne Navn:
Nu har hun lært mig, uden Verdensære,
At løfte Sjælen til den Himmelsphære,
Som rummer alle Sjæle i sin Favn.

Fra hendes Liv i Evighedsnaturen
Var Génierues Dronning udelukt.
Det vindes kun, naar Sjælen paa sin Flugt
Kan overflyve Endelighedsmuren.

Den Magt har ingen Genius og Fee
For Kjærligheden selv os kan udrive
Fra Jordens Paradis, saa vi hengive
Os selv til Død — saa kan hint Under skee.

Nu kan det skee med mig. — For dig at følge,
Hengav jeg min Udødelighed hist
I Jordens Paradis. Jeg saae fuldvist
Din Stræbens høie Maal paa Tidens Bølge.

Jeg fulgte dig; jeg aanded ud i Sang
Fra Nonnechoret, hvad jeg saae og hørte
I Aandens Dyb. Din Sjæl iløn jeg førte
Didhen, hvor Guddomsordet rent dig klang.

Den høie Himmeldronnings Raad jeg fulgte:
Jeg slumred bort fra Paradiset her.
I Graven St. Marias Krone=Skjær
Omstraaled mig. Tre Døgn kun Grav mig dulgte.

Gjenfødt, jeg som en Dødelig opstod
Af Graven, for med dig at søge Livet,
Det Livets Liv, der kun blev Sjælen givet,
Naar derfor den sit Verdensliv forlod.

Hint store Dieblik, jeg steg af Graven,
Din Lykkes Tærning i min Haand blev lagt.
Jeg vidned om den Herlighed og Magt,
Der i din Haand var Himmel=Buggegaven.

Jeg vidned i Conclavets dunkle Kammer
Om Paradisets rige Skjønhedsskat,
Hin Jordens Herlighed, du har forladt,
For her at gaae til Liv, trods Dødens Jammer.

De fromme Mænd sig bøied og adlød
Hvad Livets Blomster i min Grav forkyndte.
Din største Herlighed paa Jord begyndte;
Ved Orglet jeg i Jubelsang udbrød.

Jeg saae din Hæder. Skjult jeg dig ledsaged.
Jeg saae med Gru din Svimlen og dit Fald.
Den største Løgn dig syntes Aandens Kald:
Os begge havde Løgnens Aand bedraget.

En Rest mig end forundtes af den Magt,
Som Geniernes Dronning blev beskjæret:
Jeg knuste Lænken, som din Sjæl omsnæred;
Med Himlens Dronning stod min Aand i Pagt.

Jeg svoer at lede dig med Tonetraade
Igjennem Løgnens skumle Labyrinth.
Formørket var dit Sind, dit Øie blindt;
Jeg bad for dig — og, see! min Bøn fandt Naade!

Jeg loved, selv i Verden død og stum,
At lede dig til St. Kævini Have,
Hin Helgens Værk, som Livets Sundhedsgave
Har hentet selv i mit Elysium.

Her, vidste jeg, hans Tryllehave læger
Den største Sot paa Jord. Her skulde først
Jordlivets Væld udslukke Sjælens Tørst
Med Lædskedrik af Kjærlighedens Bæger.

Dog først du maatte gjennem Flammen gaae,
Som Verdensgiften ud af Sjælen brænder.
Den Skærsildsflamme jeg nu ogsaa kjender;
Kun gjennem den din Flugt jeg kunde naae.

Nu staae vi begge ved den største Prøve
I denne Verden. Her maa Valget skee!
Her kan vi Livets tvende Veie see;
Men her vi himmelsk Kraft og Mod behøve!

Her gjælder det at see med Guddomsblik,
Hvad ingen Dødelig alene skuer:
Her gjælder det at see ved Aandens Luer,
Hvad han har seet, der Veien forudgik!"

Hun taug, og Florentin sin Arm udbredte
Og trykked hende stille til sit Bryst.
„Jeg veed det!" — svared han med kjærlig Røst —
„Din Haand til alle Veies Vei mig ledte!

Den Vei gaaer did, hvor Livet kommer fra,
Men ei til Jord-Udødelighedshaven;
Fra Verden gaaer den, men til Frelsergraven —
See! jeg har valgt! — Følg mig til Golgatha!"

„Lov, Tak og Priis!“ — Cæcilia udbryder,
Og hendes Stemme lød som Orgelklang —
„Du har udsagt, hvad Himlens Dronning sang
Dybt i min Sjæl! — du hendes Vink udtyder!

Hun peger did, hvor selv engang hun stod
Med Verdenssmertens Sværd igjennem Sjælen!
Men kom! — et Dieblik med Tvivlens Dvælen
Bortveirer her det største Martyrmod!“

— „Jeg tvivler ei!“ — han svarer — „Lys er fundet!
Du følger mig! — jeg veed hvorhen vi gaae!
Selv gjennem Døden Livets Liv vi naae!
See! Fuglen lever! — Vi har Seier vundet!“

Han griber hendes Haand. For førstegang
Med evig Pagt nu deres Læber mødes;
Af paradisisk Liv de gjennemglødes.
— De gik mod Stranden ud. Skjult Fuglen sang:

„Jeg lever i min Perlevugge atter!
Ei Mørkets største Magt mig kuer meer!
Mod Øst! mod Øst med Paradisets Datter!
Hvor Lyset kommer fra, jeg Livet seer!“

Ellevte Sang.

Helgenskibet og de Udøbte.

Der foer et Skib fra St. Georgs Kanal
Med hvide Korsflag paa Atlanterhavet.
Det syntes med en magisk Kraft begavet:
For det sig ydmyg bøied Hai og Hval.

Paa Skibets Speil St. Michael med Dragen
Stod, støbt af Guld, til Værn og helligt Hegn;
Hans store Lynildssværd bar Korsets Tegn;
Solduen paa hans Hjelm var lys som Dagen.

Tre Diamanter lyste høit fra Mast;
Fra gyldne Raaer flaggred Silkeseilet.
Som Svanen Skibet gled paa Bølgespeilet
I stille Nat. Hver Bølge lydløs brast.

Mod Ost igjennem Middelhavet ind
Mod Vind og Strøm fløi Skibet, som med Vinger;
Men intet Øie seer hvad det fremtvinger:
Dets Kraft er Viljens Magt i Sjæl og Sind.

En Kæmpeoldings store Øine skued
I Natten ud fra Helgenskibets Dæk;
For dem bortveg hver Dybets Trold med Skræk:
Et mægtigt Lys i disse Øine lued.

Et Tusindaar de havde seet henflye.
Den stærke Olding i sin Ungdoms Dage
Var alt en Magus, mægtig uden Mage.
Høit fløi nu Cypriani Blik mod Sky.

Ved Hellighedens Navn hans Sjæl sig fryded:
For ham var Fristelsernes Tid forbi;
Ved Aandens Magt og hellig Lys-Magie
Han alle Stjerners Himmeltegn udtyded.

Paa Himlens Engle kalder han ved Navn;
Han strengt besværger dem med Herskerstemme.
De Magter, som i Dybets Dyb har hjemme,
Med Harme fnyse ved hans Helgenstavn.

Men nu der staaer en Ridder ved hans Side,
Stolt støttet til sit Sværd, med lukket Hjelm.
„Giv Agt!“ — han hvisker — „Satan er en Skjelm!
Hvad Fragt du fører, skulde du dog vide!“

Forbauset Cyprianus seer sig om;
Men Riddersmanden leer — og er forsvunden.
Høit Oceanet pludselig fra Grunden
Sig reiser vildt, som det i Oprør kom.

Den gamle Magus vinker: „Træder Alle
I Kreds!“ — han byder. — „Kom en Sjæl ombord,
Som ei blev døbt med Aand og Vand og Ord,
Han skal til Baal og evig Død hjemfalde!“

Flux staae i Kreds omkring ham Pilgrimsmænd
Med deres lange Stav og Muslingkaabe.
„Er nogen Udøbt her?“ — med Skrig de raabe —
„Fordøm ham, store Helgen! kun og brænd!“

En efter En fremtræder og aflægger
Troværdigt Vidnesbyrd om Navn og Daab.
En svarer rolig: „Kjærlighed og Haab
Jeg bringer med. Ei Baal og Brand mig skrækker!

Jeg ogsaa troer, og veed paa hvem jeg troer!
Om helligt Vand blev gydet paa mit Hoved,
Dog Ingen veed, og ingen Haand har vovet
Hin Gjendaabs-Synd, jeg selv med Gru afsvoer.

Jeg og min Tvillingbroder blev bortførte
Af Saracener. Een af os var døbt:
Hvem — veed jeg ei. Mig har en Christen kjøbt.
Jeg veed endnu ei hvem min Sjæl tilhørte.

Derfor jeg nu til Jordans Flod vil gaae
Og selv mig luttre i dens rene Vande!
Vil saa mig nogen hellig Mand forbande,
Den Helligste maa raade Bod derpaa!"

„En egen Casus!" — Cyprianus mumler
Og grunder længe taus. „Gaa!" — bød han — „knæl
Paa Skibets Ræling! — svimler der din Sjæl,
Saa var du Dybets Søn — og du nedtumler!"

Hin Pilgrim taus adlyder. Alle see
Med spændte Miner paa hans Sjæleprøve:
Det er som Dybets Magter ham vil røve —
Han knæler — svimler — og forgaaer med Ve.

„Forfærdeligt!" — en mægtig Røst udbryder —
„Fordømmeligt! — Ha, Ve dig, Cyprian!
Ei ham, men dig det største Ocean
Neddrager nu og dybt i Mulm udskyder!

See! jeg, der for dig staaer, er Florentin:
Du seer en bandlyst Mand; dog nys udbrændte
Jeg Løgnens Slange, som min Sjæl omspændte
Med Mørkets Baand, da Peders Stol var min.

Du seer hin falske Pave, Islams Skud,
Hvis Djævlebilled knust paa Baal blev kastet!
Som du, jeg har vanhellig mig formastet
Til Hellighedens Ran fra Himlens Gud.

Her staaer jeg og bekjender frit for Alle:
Jeg har annammet Daab til Livets Liv!
Jeg har fornummet Ordets andet Bliv
Og Aandens Røst, som kan fra Død os kalde!

Med Vand jeg blev ei døbt; dog med mit Blod
Jeg vil besegle Troen i mit Indre!
Hvor Østens Stjerner over Jordan tindre,
Jeg gaaer til Vanddaab efter Flammebod!"

„Fordømte Antichrist! bortmante Kjætter!
Du, som besmitted selv St. Peders Stol!"
— Udtordner Cyprian — „ei Himlens Sol
Du meer skal see, men Nat for alle Nætter!

Og denne Kvinde, som dig følger — see!
Hun er et Væsen fra en fremmed Sphære,
Og hende kan den christne Jord ei bære,
Var end hun Himmeldeilighedens Fee!

Med dig hun er fordømt! — Jeg Eder sletter
Af Jorden ud! staaer hun i Pagt, som du,
Med Mørkets Magter? — tilstaa, hvad med Gru
Jeg alt som Dybets Hemmelighed gjetter!"

Cæcilia staaer, rolig, mild og skjøn,
For de forbauste Pilegrimes Øine;
Men Straaleblik, som Ingen saae, var fløine
Til hendes Brudgom, Østens høie Søn.

Han saae i hine Blik hvad Kjærligheden
I hendes dybe, rene Sjæl betyder.
„Hun kom fra Skjønhedsriget!“ — han udbryder —
„Hun er udvandret fra vort fordums Eden.

Hun har ei syndet dengang Engle faldt,
Hun ei med Menneskenaturen blegned:
Hun stod, af Fredens Génier omhegnet,
Med dem til Tids-Udødelighed faldt.

Men hun har seet hvad kun de Rene skue:
Hun Himmel-Skjønhedsdybets Væld har seet.
Med hendes Sjæl er her et Under skeet —
Den blev omsmeltet her i Aandens Lue.

Paa Menneskenaturens dunkle Vei
Nu Livets Liv hun søger ved min Side.
Derom hun veed hvad ingen Vise vide!
Selv Lysmagien det udgrunder ei.

Viid, af guddommelige Læber hørte
Hun Ordets Ord og af hin Moder-Sjæl,
I hvem den største Hemmeligheds Væld
Paa Jorderig med Guddomsliv sig rørte!

Hun har udtolket mig hint Livets Ord,
Som først Tilblivelsernes Gaade løser;
Af hendes rige Aand min Tro jeg øser,
Og evig jeg paa Kjærligheden troer!“

Saa taler han, og stedse voxer Strømmen
Fra Hjertedybet; ei han kjender selv
Den Tankens Ild, den Flammeordets Elv,
Der smelter Sandhedsguld i Seerdrømmen.

Han seer paany hint Gravkapellets Syn,
Der ham Tilværelsens Natur har klaret.
Det Livets Liv, ham der blev aabenbaret,
Nu strømmer ud med tusind Aandelyn.

Han seer hvad evig er og evig bliver
I Gudbevidstheds-Dybets Løndomsraad,
Men hvad der først med Verdens Liv og Daad
I Endelighed Skikkelse sig giver.

Han peger paa Begyndelsernes Lys;
Sig Aandeblikket til dets Udspring hæver,
Hvor ei Omskiftelsernes Skygge svæver,
Men Dommens Gru forgaaer med Dødens Gys.

Han seer hvor skjult det Ondes Liv ophører
Og kun det Godes Evighed bestaaer,
Men over Afgrundssvælget Veien gaaer,
Der selv er Sandhed og til Livet fører.

Han seer — hvad alle Sjæle lede om
I ham, som selv har Liv i Død sig givet:
Han seer forklart Opstandelsen og Livet
Og Frihed i Nødvendighedens Dom.

— Med Cyprian er skeet en stor Forvandling:
Den kæmpestore Oldings hvide Haar
Er faldne af. Hans Sjæl en Kamp udstaaer,
Der synes overmenneskelig Handling.

Nu pludseligt et helt Aartusinds-Vægt
Nedknuger den vidunderlige Gamle,
Og tredsindstyve Slægtleds Minder samle
Sig for hans Blik af Adams hele Slægt.

Han længe som forstenet stod og grunded,
Som stirred han igjennem Verdens Grund.
„Det skeer!“ — han hvisker. — „I min sidste Stund
Faaer Tanken Liv, som tusind Aar har blundet!

Nu styrter Værket, jeg har bygget paa
Mens mit Aartusind over mig henrulled —
Det skeer, som det ni Secler før har skullet:
Det Endelige i mig skal forgaae!

Bort med den Hellighedens Glands, jeg raned
Fra Himles Himle! — bort selv med den Magt,
Mig over Englesjæle blev tilsagt!
Jeg nu først Vei mig har til Veien banet.

Den over Afgrundssvælget staaer udbredt;
I Afgrundsdybet Verdens Viisdom smelter:
Min Verdensskat jeg selv i Dybet vælter —
Med mig det sidste Underværk er skeet!“

Saa taler Cyprian, og mægtig slynger
Hans stærke Oldingshaand i Havet ud
Tre store Bøger. — „Din er Magten, Gud!
Og din er Æren!" Sjælen i ham synger.

„See!" — hvisker han og peger paa en Mand
I Pilgrimsdragt, som knæler ved hans Side —
„Han kan bebude hvad de Vise vide,
Som skued Jord-Udødeligheds Land!.

Han steg inat fra Øen, hvor jeg dvæled
Et Syvaar før mit Hovedhaar blev graat.
For ham var kun det Skjønne sandt og godt,
Som os med Jordnaturens Liv besjæled.

Dog han inat har seet, hvad jeg først saae
I denne Stund, og nu han gaaer tilbage
Fra Lykkens Ø, fra Liv for Jordens Dage,
Vil gjennem Hades Himmelporten naae.

Fuldkarsk, han steg iland med Ungdomskræfter;
Men som han satte Fod paa Skibets Rand,
Der fører ham til Frelsergravens Land,
Den Kraft var brudt, Alverden higer efter.

Den skjønne Yngling i det samme Nu
Blev hundredaarig Olding; — hvide Lokker
Nedrulled paa hans Skulder. Taus, han rokker
Sit gamle Hoved; sløvt er Sind og Hu.

Han gaaer i Barndom, sige I; dog bøier
Jer ydmyg for slig Barndom! den er skjøn:
I Drømme Aandens og Marias Søn
Nu leger med hans Sjæl og den ophøier.

Farvel, I Dødelige! — det er skeet,
Hvad jeg har grundet paa fra jeg var lille!
Min Sjæl nu vil sig fra mit Legem skille —
For sidste Gang jeg Jordens Sol har seet!

Dog Cyprian i Sandhedsriget lander:
Forblindelsernes Døgn er nu forbi!
Som Taagedrøm bortflyer min Lysmagie!
Ei meer min Sjæl besværger og forbander!

Det største Sandhedsord blev nu mig klart:
Kun det forgaaer ei, som i Gud sig rører!
Det Ondes Evighed i ham ophører,
Som har i Kjærlighed sig aabenbart.

Fred med Jer Alle!" — Cyprian har lukket
De store Öine. Med et Suk henfoer
Hans Kæmpeaand; men over Hav og Jord
Den store Sjæl sig svang med Oldingssukket.

Dybt Pilgrimsskaren bøier sig. En Røst,
Saa reen og klar, som fra Guds Himmel, toner
Med Bøn til alle Sjælenes Forsoner;
Den løfter sig fra Pilgrimindens Bryst.

Ud Florentin sin Haand har strakt mod Havet;
Hans Aasyn lyser. Fuglen fra hans Barm
Har svunget sig; den hviler paa hans Arm;
Den atter er med Straaleglands begavet.

Cæcilia har bøiet mod hans Bryst
Det paradisisk skjønne Jomfruhoved:
„See!" — sjunger hun — „hvad Kjærligheden loved,
Fuldbyrder han, som Aandens Baand har løst!"

Ud gjennem Natten lyste Straaleblikket.
Det var som Havet sov. Frem Skibet foer
Med Aandekraft, foruden Vind og Ror,
Og alle Smaafisk dukked op og nikked.

Delfin og Hval sig bøied. „See!" — udbrød
Nu Florentin — „min Fugl sin Vinge rører!
Den flyver fra min Arm! — dens Sang jeg hører
Paa Mastens Top! — Guds Liv ei kjender Død!"

Tolvte Sang.

Mødet i Øst og det bevarede Guldæble.

Ved Fjeldet under Azurbjergets Fod,
Hvor fordum Josva stod med Magtens Hære,
Hvor Barak sang om Seir til Herrens Ære,
Udspringer Verdens mærkeligste Flod.

Skjult voxer Kilden med de dybe Strømme;
Den ruller stærk, men stille, til sin Grav:
Dens Perleskatte mod det „døde Hav"
Igjennem dunkle Dales Dybder svømme.

Til Jordansdalen og hint høie Fjeld
En Pilgrimsskare drog fra Joppes Strande.
Den standser først, hvor Jordans klare Vande
Udspringe med det himmelrene Væld.

En deilig Kvinde følger Pilgrimshæren;
Som Orgeltoner stiger hendes Sang;
Den voxer, fulgt af dybe Stemmers Klang,
Og taber sig bag Sky i Himmelsphæren.

Saa stor en Folkeskare blev ei seet
I tusind Aar i disse Stilheds Egne.
Et Ligtog følger taus, og allevegne
Staaer Folket, spændt, paa Jertegn forberedt.

Fra Helgenskibet Pilgrimshænder bare
En gylden Kiste, høit paa Baare lagt;
Der mumles om den døde Helgens Magt:
„Fra Grav skal Cyprian tilhimmels fare!"

„Nei, intet Lig skal her af Grav opstaae!"
— En mægtig Alvorsstemme vidner rolig —
„Den Dødes Aand, med Livets Ord fortrolig,
Skal fra Forraadnelsen til Liv udgaae!"

„Hvo tvivler" — raaber Folket — „om den Dødes
Ophøielse? — Han tvang Cherubers Aand!
Har Cyprian ei løftet stærk i Haand
Det Scepter, som af Engle selv adlødes?

Han opstaaer, visselig! af Graven her!
Hans Legem vil til Dommedag ei sove!"
Nu standser Toget ved den stille Vove,
Hvor Salomon har øvet mægtig Færd.

Hans Ring Dæmoner tvang til gjennem Fjelde
At hule Grotten ud ved Jordans Flod,
Hvor Graven for Profeter aaben stod,
Hvis Liv bar Vidnesbyrd om Herrens Vælde.

Her hviler Baaren med det gyldne Skrin.
Hvad Florentin befaler, flux adlydes:
I Grottens Dyb det store Lig indskydes,
Og høit til Folket taler Florentin:

„Drag bort og beder for hans Sjæl! — den farer
Alt gjennem Dødens Skyggeriger hen.
Sit Jordstøv venter han ei der igjen:
Kun hvad der ei kan døe sig skjønt forklarer!

Opstandelsen i Haab han venter paa;
Men Sjælen ingen Skat i Jorden eier:
Endnu han er paa Vei kun til den Seier,
Som kun Guds Billed i Guds Lys skal naae.

Han var ei nogen Hellig. — Helgenkronen
Han selv har nedlagt, som et Himmelran;
Med Gru han selv i Verdens Ocean
Med al sin Viisdom styrted Hovmodsthronen.

Fred med hin store Aand! den her vildfoer:
Han vilde dømme Engle; han forbanded,
Hvor Gud velsigned; han paa Stenen stranded,
Hvor Troen uden Kjærligheden boer.

Hans Hjem var Jord-Udødelighedsøen
I tusind Aar; dens Liv han bytted om
Med Haab om Himmelborgens Helligdom
Og kasted Nøglen til sin Magt i Søen.

Derfor hans Navn skal æres ved hans Grav,
Men ei tilbedes! — Ingen skal tilbedes,
Undtagen han, hvis Rige skal udbredes
Fra Jordan til Uendeligheds Hav!"

Bort Hoben gaaer med Harm og vrede Miner;
Om Vantro mumles der og Kjætteraand;
Mod Florentin sig løfter Hadets Haand;
Der flyver Sten, og vilde Skrig der hviner.

Men ingen Sten ham naaer. Høit fra hans Barm
Den lille Fugl sig hvirvler ud og svinger
Sig over Jordans Flod med Regnbuvinger.
Cæcilia sig klynger til hans Arm.

De stige ud i Jordansfloden sammen,
Og for dem staaer en Mand, de nu først saae.
Med Bøn ved Cypriani Grav han laae;
Nu kjende de hint Blik med Lynildsflammen.

Det er Cyril; men Lynet i hans Blik
Er blevet stille, mildt, som Stjernestraalen.
Han ei forbander meer. Med Muslingskaalen
Paa Pilgrimskaaben, han til Jordan gik.

„Jeg har nedlagt Ufeilbarhedens Krone!" —
Saa lød hans Røst. — „Jeg saae min Synd mod dig,
Der alt i dit Naturliv mødte mig
Med Perlen ved dit Bryst fra Lysets Throne.

Jeg styrted dig i Dybets Afgrund ned,
Da Løgnens Slange hvisled i dit Øre;
Den største Løgn jeg selv dog skulde høre
Om Afmagts Kraft og Syndens Hellighed.

Nu staaer jeg her. Tilgiv! — og hvad jeg loved
Lad mig fuldbyrde! — tag mig from i Favn!
Og jeg velsigner dig i Herrens Navn
Og øser Daabens Vande paa dit Hoved!

Og du, Cæcilia!" — tilføier han
Og griber hendes Haand — „i dig jeg skuer
Den hvideste af Paradisets Duer,
Der nogensinde fløi til Verdens Strand.

Kom! — ogsaa dig i Jordans Strøm jeg døber!
Og jeg velsigner Eders Hjertepagt!
Jeg værner Eder mod den Blindheds Magt,
Der sig i Hellighedens Kaabe svøber!"

Et kjærligt Favntag dem forener alt.
I Floden Brudeparret stille knæler;
Mildt Kjærlighedens Aand Cyril besjæler:
Som Himmeldug hvert Ord fra Læben faldt.

Ved Daab indviet til Guds Sandhedsrige,
De reise sig, som Brudgom og som Brud;
Og ind de vies til det Liv i Gud,
Som evig sammenknytter Dødelige.

Nu Pilgrimsskaren, som ledsaged dem,
Som Brudeskare følger dem fra Floden.
I Skaren gaaer en Mand, der løfter Foden
Med matte Trin, men haster mod dem frem.

„Søn Florentin!“ — han raaber — „gale, blinde
Og nu dog herligt seende Genie!
Nu løber du ei fra mig meer! — Nei, bi!
Nu fandt jeg dig — med samt din Trøsterinde!

Tilgiv, Prindsesse! sidst vi saaes, bød
Jeg ei engang Dem træde ind i Stuen:
Min Søn var bandlyst — jeg var gram i Huen,
Og gav kun Deres Hoihed Betlerbrød.

Ak! nu forstaaer jeg saa omtrent det Hele;
Men hjemme havde jeg ei Rast og Ro:
Jeg solgte Vingaard, Hus og Hjem og Bo —
Min store Søn min Rigdom skulde dele.

Men see! hans Moguls-Turban! den laae glemt —
Jeg saae dens Perlerigdom, da vi reiste;
Abbed Cyril — Hans Hellighed — just heiste
Sit Pilgrimsflag — som han, jeg fromt var stemt — —“

„Du kjære, fadermilde Ven!“ — afbryder
Ham Florentin og styrter til hans Bryst.
Cæcilia med venlig Hjerterøst
Sin Fryd i milde Velkomstord udgyder.

Det fromme Pilgrimstog ved Jordans Flod
Har leiret sig. Her feires skjønt, dog stille,
De Døbtes Bryllupsfest. Før det blev silde,
Var atter Toget dog paa Pilgrimsfod.

Og Skaren standser kun til stakket Hvile
Indtil den Maalet for sin Valfart naaer.
Hvor Herrens Grav endnu paa Jorden staaer,
Didhen de fromme Pilgrimsskarer ile.

Cyril til Klippegrotten fører dem,
Hvor Joseph fra Arimathæa førte
Det Legem hen, som ingen Grav tilhørte.
De stille gaae i Urtegaarden frem.

De knæle taus i Bøn ved Grotten længe.
Mod Kvel de Alle reise sig, men staae
Endnu en Stund i Bøn. Dog En der laae,
Som ei sig reiste; de om ham sig trænge.

„O! see!“ — de hviske — „det var ham, der gik
I Barndom, men hvis Sjæl i Drøm paa Søen
Fløi over Jord-Udødelighedsøen.
— Hans Aand henfoer i dette Dieblik!“

„Fred med hans Sjæl!“ — Cæcilia udbryder —
„Sørg for hans Legem, gamle Vingaardsmand!
Hans Grav skal minde os i Haabets Land
Om hvad Udødelighed her betyder!“

„Vel!“ — svarer Vingaardsmanden — „jeg forstaaer
Saa nogenlunde hvad I fromt befaler:
Om Paradiset selv paa Jord neddaler,
Det er dog ingen himmelsk Urtegaard!“

De gaae med Liget til en deilig Have.
„See her, min Florentin! her boe vi nu!
Her, tænker jeg, Cæcilia og du
Vil ogsaa mig og vor Cyril begrave!

Jeg af dit Gods har solgt en Ædelsten,
Meer værd, end alt mit Guld; derfor jeg kjøbte
Dig her den Vingaard, hvor St. Peder døbte!
See! her er Himlen høi og Luften ren.

Her reiser Løgnens Drot ei Pedersstolen!
Her voxer heller ei den Skov, du veed,
Hvis mindste Blad med Slangehvislen led
Forgifter Luften. Klart her skinner Solen!“

„Og see!“ — udbrød Cyril — „her Aandens Kald
Har budt mig til min Død at boe og bygge
Ved Kedrons Bæk, i Oliebjergets Skygge,
I Ly af Østens store Stjernehal!

Jeg skal Opstandelsens Kapel opføre!
Der Ordets Ord skal klart af Grav opstaae!
Der Livets Søn skal Davidsharpen slaae,
Og Paradisets Datter Orglet røre!"

„O! her" — udbryder Florentin — „skal jeg
Fuldbringe hvad jeg drømte om i Vuggen!
I Jordansdalen skal jeg samle Duggen,
Som faldt fra Himles Himle paa min Vei!

Og see! Guldæblet, Englen mig har givet,
Paany omfatter Perlens rige Skat!
I den skal Fuglen boe, som Dag og Nat
Mig sjunger liflig Seierssang om Livet!

Adskilles skal ei meer, hvad, skjønt forent,
Skal, rigt, og evigt, Sjælens Savn udfylde!
Alverdens Speilglands skal ei falsk forgylde
Det Liv, som kun er skjønt, hvor det er rent!

Den gyldne Æblehinde skal fortrylle
Mit Blik med Afglands af al Skjønheds Pragt!
Den rige Jords, den høie Himmels Magt
Skal Menneskenaturens Krav opfylde!

Det Grundnaturens Paradis, jeg saae
I Skjønhedsriget, skal jeg efterligne
Her under Jordens Sol — og glad velsigne
Det Liv, hvis Herlighed dog skal forgaae!

Men i de store, stjerneklare Nætter,
Naar Længslen stiger i det stille Sind,
Skal Perlens drømmerige Maaneskin
Opklare hvad den dybe Nat forjætter!

Og naar jeg gribes af den Aandemagt,
Der Sjælen over Himles Himle svinger,
Skal Straalefuglen løfte sine Vinger
Og sjunge om den største Himmels Pragt!

Med Paradisets Datter ved min Side,
Skal Kjærlighedens rene Tonestrøm
Udtale gjennem Anelse og Drøm
Det Ordets Ord, som Engle troe og vide!"

Saa taler han, og kjærlig ved hans Arm
Cæcilia et lifligt Ord udsiger:
„See! mellem tvende store Skjønhedsriger
Jeg staaer med Jord- og Himmel-Fryd i Barm!

I Menneskenaturen fandt jeg Traaden
Til Veien, som er Sandhed selv og Liv;
Her vaagned jeg ved Evighedens: Bliv!
Og jeg forstod Udødeligheds-Gaaden!

Opløft din Vinge nu, flyv høit og sjung,
Du Straalefugl, hvis Liv jeg forudskued,
Da selv i Jordens Grundnatur mig trued
Den Verdens Død, der syntes evig ung.

Som Dødelig, velsignet, jeg lovpriser
Den Kjærlighed, der varer evig ved!
Jordparadiset bringer jeg nu med
I Sjæl og Sind — til Himmelparadiser!"

Saa taled hun. Glad over hende sang
I Regnbustraaler Fuglen i det Høie;
Skjønt straaled Livets Liv i hvert et Øie,
Og Morgensang fra Oliebjerget klang.

— Fra Jordansdalen flygted Dødning=Uglen.
„Liv! Liv!" — det klang — „hvor Lyset kommer fra!"
Og Florentin nu med Cæcilia
Til herlig Livsdaad fulgte Straalefuglen.

I Jordansdalen reiste sig en Stad
Med Marmor=Søiler og Arcadehaller,
Med Kupler, himmelblaae, af Lyscrystaller;
Der bygged Livet, frit og sundt og glad.

Det Skjønne sig forened med det Sande
I det Guddommeliges Efterglands,
Og Konstens rige, store Farvekrands
Her samled Lys fra Verdens fjerne Strande.

Her Livets Tro ei mørk og skummel sukked;
Her Haabet ei det skjønne Liv forlod:
Her Sandheds lyse Haller aabne stod;
Vidt Kjærlighedens Kirke sig oplukked.

Cæcilias Veninder did sig svang
Hver Vaar med Frø fra Paradisets Egne;
De fløi fra Øst mod Vest — og allevegne
Guldæbler skjult i Børnehænder sprang.

Som Dødelig, velsignet, jeg lovpriser
Den Kjærlighed, der varer evig ved!
Jordparadiset bringer jeg nu med
I Sjæl og Sind — til Himmelparadiser!"

Saa taled hun. Glad over hende sang
I Regnbustraaler Fuglen i det Høie;
Skjønt straaled Livets Liv i hvert et Øie,
Og Morgensang fra Oliebjerget klang.

— Fra Jordansdalen flygted Dødning-Uglen.
„Liv! Liv!" — det klang — „hvor Lyset kommer fra!"
Og Florentin nu med Cæcilia
Til herlig Livsdaad fulgte Straalefuglen.

I Jordansdalen reiste sig en Stad
Med Marmor-Søiler og Arcadehaller,
Med Kupler, himmelblaae, af Lyscrystaller;
Der bygged Livet, frit og sundt og glad.

Det Skjønne sig forened med det Sande
I det Guddommeliges Efterglands,
Og Konstens rige, store Farvekrands
Her samled Lys fra Verdens fjerne Strande.

Her Livets Tro ei mørk og skummel sukked;
Her Haabet ei det skjønne Liv forlod:
Her Sandheds lyse Haller aabne stod;
Vidt Kjærlighedens Kirke sig oplukked.

Cæcilias Veninder did sig svang
Hver Vaar med Frø fra Paradisets Egne;
De fløi fra Øst mod Vest — og allevegne
Guldæbler skjult i Børnehænder sprang.